

svensk FALLSKÄRMS SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER FEM 2018

ÅRGÅNG 47

SFF-konferensen **2018**

Lyx och **värme** i Mellanöstern

VM-fullträff – brons & vass femteplats

15,5 års support

Flexibelt underhåll

CYPRES
Reliability made in Germany

LAGSPELARE

#CYPRES försäljningschef
Carmen Hübner på väg till höjd
#skydiving #CYPRESteam

www.cypres.cc

Snart jul!

Innehåll, nummer 5, 2018

Om allt går som det ska med postgången ska du ha en rykande färsk tidning i din hand precis före jul. Vi i redaktionen hoppas att du ska uppskatta innehållet och att det blir lediga dagar med tid att läsa och minnas säsongen som gått.

Det finns nog både höjdpunkter och mindre roliga minnen för oss allihop. I skrivande stund har jag en fyradagars kortsemester i Spanien, på Skydive Spain, att se fram emot om en vecka. Det är min förhoppning att det ska avsluta min säsong med en känsla av mersmak inför nästa år.

Jag kan se tillbaka på säsongen med många lärorika hopp, men har ändå haft lite av en svacka i hoppningen. Den där riktiga glädjen har inte riktigt velat infinna sig. Jag tog mig en lång funderare i höstas och kom fram till att jag är långt ifrån färdig med hoppningen och att det finns mycket kvar att lära och uppleva.

Jag är inte beredd att sätta punkt. Jag tror att man måste göra aktiva val i livet, när det gäller det mesta, kanske till och med beslut om att *inte* göra något. I mitt fall, att *inte* sluta. Jag vet vad "commitment" är, efter 30 år i en krävande sport som heter ridsport. Det *är* inte alltid superkul, men man bestämmer sig bara för att köra vidare.

Jag avundas alla er som fortfarande är nyförälskade i sporten. Det är en magisk känsla. Men ur förälskelse kan också komma gedigen, solid och äkta kärlek. Jag älskar fallskärmshoppning och er människor som kommer med den.

I vinter åker många av oss utomlands för härlig hoppning i solen. För dig som inte planerat någon resa ännu tipsar vi om lyxig hoppning i Mellanöstern. I det här numret kan du också läsa om Svenska Fallskärmsförbundets viktigaste helg för året, förbundskonferensen. Och om ett gäng extremt duktiga svenska hoppare kan du läsa i artiklarna från årets VM och världscup.

Det fantastiska i vår sport är att elithopparna ständigt är här, mitt ibland oss, och det är bara att låta sig inspireras och suga upp alla kunskaper vi kan få från dem. Själv hade jag nöjet och äran att prova på fyrmanna i tunneln för allra första gångerna med deltagare ur både Team X och Echochamber tidigare i år. Helt galet kul och något jag kan tipsa er andra om att göra om ni får chansen.

Ha nu en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Penny

- 4 **Kalendariet.** Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten,** Peo Humla.
- 6 **SFF-konferensen** – årets viktigaste möte.
- 10 **Fyra frågor.**
- 12 **RI-spalten** – Petter A-Thoor om lägstjänivån.
- 13 **Incidentrapporter** – vingoverall, vinkelflygning.
- 14 VM i **Australien** – bronsmedalj och vass femteplats.
- 20 **Världscupen** inomhus – ännu ett brons och en femteplats.
- 22 **DZ-kollen** – lyx och värme i Mellanöstern.
- 25 **Ideella krafter**, del 8 – klubbmedlemmarna.
- 27 **ADHD** och hoppning.
- 28 **Nyfiken** på Magnus.
- 34 **Julquiz** – testa din fallskärmskoll.
- 35 Kontakta SFF.
- 36 God jul!

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla förbundets medlemmar.

Ansvarig utgivare

Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Redaktörer:

Penny Robertson-Pearce
E-post: penny.robertson@telia.com
Telefon: 0702-75 97 47

Linda Lundberg
E-post: linda.lundberget@gmail.com
Telefon: 0705-10 64 40

Produktion

Layout, originalarbete, bildredigering
och distribution:
Anders Nyquist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser

Anders Nyquist, Himmelsdyk,
adress som ovan, under "produktion".

Signerade artiklar

Signerade artiklar speglar författarens
bild av verkligheten och inte nödvändigtvis
Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material

Redaktionen ansvarar endast
för beställt material. Vi förbehåller
oss rätten att redigera insända
texter och bilder. Godkännande
av publicering i SFS är
samtidigt publiceringsgodkännande
av det tryckta materialet
som en lågupplöst PDF-fil på
hemsida för SFF eller SFS.

1/19: vecka 13
2/19: vecka 23
3/19: vecka 34
4/19: vecka 42
5/19: vecka 51

Kontakta
redaktionen
för besked
om nästa
materieldag.

Adressändring

Medlemmar i Svenska
Fallskärmsförbundet (SFF)
skickar adressändring till SFF
(se nedan). Endast icke-SFF-
medlemmar skickar adressändring
till Himmelsdyk (se
ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Omslaget:

Extreme Sport: Gathering över Riksgränsen.

Foto: Mikael Söderberg.

Kalendariet

På gång 2019

FEBRUARI

8 – 10/2: Baskurs, Bosön.
15 – 16/2: SM i vindtunnel, Bromma.

MARS

9/3: Riksstämman.
23/3: Safety Day.
29 – 31/3: Hoppedarkurs, Bosön.

APRIL

10 – 14/4: Hoppmästarkurs, Bosön.
10 – 14/4: Kursledarkurs, Bosön.
16 – 20/4: VM indoor, Frankrike.
26 – 28/4: AFF – utbildning och tunnel.
27 – 28/4: Tandem – utbildning.

MAJ

20 – 24/5: Tandem – examination.

JUNI

3 – 7/6: AFF – examination.

JULI

21 – 26/7: SM frifallsgrenar,
Fallskärmsklubben Syd, Eslöv.
31/7 – 2/8: SM och NM
vingoverallflygning. SM swooping,
Gryttjom.

SEPTEMBER

7/9: SM tiomanna speedformation,
Vårgårda.

OKTOBER

7 – 12/10: Världscupen FS och artistiska
grenar, Eloy USA.

NOVEMBER

20 – 24/11: Världscupen i swooping,
Pretoria, Sydafrika.

Höstmöte för domarkåren

Helgen 24–25 november träffades huvuddelen av de svenska domarna för den årliga hösträffen. Årets tävlingar gick igenom och domarna redogjorde för de uppdrag som de haft under året, både nationellt och på internationella tävlingar.

Pia Berggren som firar 30 år som domare berättar att hon vill trappa ner kommande år: "Men det är ju så extra kul nu när vi har två bra svenska lag så jag kommer ändå anmäla intresse att döma på tunnel-VM i Frankrike och världscupen i Eloy, Arizona i höst."

På plats i Stockholm, på Idrottens hus, var tio domare samlade, varav två träningsdomare med mål att bli behöriga nationella domare före SM i februari. Gunnar Söderqvist, som tillsammans med Mia Lamminparras blivit färdig FAI-domare i stil och precision, ska bara göra den avslutande praktiska examen i FS.

Lova Bannister hoppar av som FAI-domare i de artistiska grenarna i och med att många nya regeländringar införs och hon känner att det blir svårt att hänga med om man inte har chans att döma tillräckligt: "Speciellt i vindtunnel går ju utvecklingen så otroligt fort framåt. Vi domare har fullt upp med att hänga med och det blir allt svårare för oss att avgöra vad som är svårt och därmed vad som ska belönas extra mycket."

Med andra ord ser det skralt ut med artistiska domare i Sverige för kommande säsong, och vi får ta hjälp från utlandet om det blir freestyle på inomhus-SM i tunneln.

Hercules Östberg, som är aktiv som både tävlande och domare i dynamisk flygning, var också med på mötet. Han berättade att det finns ett ökat intresse för att flyga och tävla dynamiskt, och hoppas på många nya lag i intermediate-klassen i februari.

Det finns ett antal svenska flygare som kan vara kvalificerade att utbilda sig till domare, men eftersom kravet är att själv vara aktiv och tävlande så blir det ett moment 22 när det ska tillsättas en domarpanel för de dynamiska klasserna. Mötet kom fram till att den här nöten måste knäckas i framtiden men tills vidare får vi anlitat internationella domare, liksom det gjorts under de tidigare SM-tävlingarna.

Under mötet togs även förslag på regeländringar fram som sedan kommer lämnas till TK, tävlingskommittén, för beslut.

Samarbetet med övriga nordiska och baltiska länder kommer att fortsätta och 8–10 mars nästa år planeras en träff, NBJM, i Warszawas vindtunnel.

Therese Arcari Grau från ballongen på årets Actionweekend i Dala.

Uppskattad "Actionweekend" i Dala

Enligt tradition började helgen med ballonghoppning och mörkerhoppning ur klubbens Cessna redan på fredagen. Tyvärr blev hela den dagen inställd i år på grund av låga moln och blåst. Lördagen bjöd däremot på helt perfekt väder.

Klockan sju på morgonen samlades alla ute på fältet i Romme och ballongen började fyllas en stund därefter. Det gjordes tre ballonglyft och alla landade bra och tillsammans, några till och med i gropen på fältet. Therese Arcari Grau, på bilden ovan och en av de ansvariga för arrangemanget i år, fick chansen att göra sitt första ballonghopp. "Mest läskigt var att klättra upp och ställa sig på kanten. Men vilken känsla! Obeskrivlig!" berättar Therese.

Den lyckade dagen avslutades så småningom med en gemensam middag och maskeradfest. I sann fallskärmsanda får man förmoda.

Coaches Corner 2018

Coaches Corner, CC, är ett projekt i samarbete mellan SFF och klubbarna som går ut på att hoppare med upp till 400 hopp ska kunna få coachning i frifall och under kalott. SFF står för kostnaden för coachernas slotter i upp till fem hopp per deltagare.

Det här är det tredje året som det genomförs och budgeten för 2018 var lägre än i fjol. Elva klubbar ansökte och fick beviljat för totalt 99 900 kronor. Nio av dessa klubbar genomförde och återrapporterade. 57 224 kronor har betalats ut från SFF, vilket visar att i stort sett alla klubbar som deltog bara delvis genomfört de CC-event som man ansökt för.

Enligt återrapporterna har 300 coachade hopp genomförts, knappt 100 deltagare och drygt 50 coacher har ingått i projektet. Av dessa har 41 procent besvarat den web-baserade enkäten. Så gott som alla deltagare och coacher har varit nöjda med konceptet.

De önskemål som är mest framträdande är att man önskar fler coachade hopp per deltagare och fler tillfällen för CC. Bland coacherna svarar 73 procent att det räcker med betalda slotter och 27 procent att man också önskar någon form av ersättning. Några klubbar har framfört önskemål om möjlighet att ge ersättning till coacherna för resor.

Hela 98 procent vill delta i Coaches Corner om det arrangeras i framtiden.

Burning Spring Festival 2019

Den 1 – 8 juni 2019 anordnas den konstnärsinspirerade hoppfestivalen Burning Spring Festival hos Skydive Empuriabrava i Spanien.

Hoppfestivalen är ett riktigt genuint boogie och en blandning av konst, musik och fallskärms hoppning. De välkomnar alla genuina, autentiska och fria konstnärssjälar som vill uppleva skönheten i en ny dimension och delta aktivt med både kropp och själ. Det bjuds på en glädjefylld vecka med himlen som en gränslöst vacker arena på dagtid, med bra hoppning uppstyrd av duktiga organisatörer och coacher, och festligheter i bästa artistiska andan på kvällstid. Mer information och registrering finns på hemsidan: www.burningspringfestival.com

Kristian Grau

Klacken, vår äldste, lägger av

Det kom ett brev till redaktionen nyligen. Lennart "Klacken" Klackenberg, äldste förnyade hopparen inom SFF någonsin, skickade en hälsning till hoppsverige:

”

Tack! I fyrtiotvå år har fallskärmshoppningen varit en viktig del av mitt liv. Den har inneburit utmaningar, spänning, glädje och härlig samvaro med så många stimulerande, likasinnade kamrater, kvinnor och män, både i Sverige och emellanåt utomlands. Det har blivit många härliga dagar på hoppfälten, 3200 hopp allt som allt, små och stora FS-sekvenser – bland annat en trettiomanna för skydivers över sixty (världsrekord kallade de amerikanska arrangörerna det!) och samtliga Hercules-boogie in Lidköping.

Men nu är det slut. Inför min 88-årsdag om några månader har jag beslutat att lägga av.

Det var inget lätt beslut – att också göra mig av med riggen och den fina kalotten har varit närmast traumatiskt.

Nu vill jag tacka alla härliga personer som jag mött på de svenska hoppfälten, i första hand i Gryttjom, Johannisberg och Bänkås – men även på andra platser i Sverige. Ni har alltid varit positiva och hjälpsamma – och förstående när jag klantat mig.

Det kommer inte att bli lätt när vårsolen 2019 kallar till hoppning igen. Men möjligheten att dyka upp och kolla Era bedrifter och ibland prata minnen finns ju alltid. Jag hoppas vi ses!

Lennart Klackenberg
licens 72

Lennart Klackenberg

Filmfestival på Bodyflight

På initiativ av Nina Velasco, som jobbar som koordinator på Bodyflight, bjöds det in till filmfestival fredagen den 23 november. Ett sjuttioal personer samlades i tunneln i Bromma, för att mingla och titta på tio bidrag på temat "min hoppersommar". Alla bidragen var uppskattade men juryn utsåg till sist filmen som Edvin Bengtsson gjort om Örebros Ultra boogie i somras till vinnare. Första pris var en timme i vindtunneln.

Filmerna visades i grannlokalerna på VREX och efteråt fortsatte festen på Bodyflight fram på småtimmarna. Före filmvisningen fanns det möjlighet, för de som ville flyga, att delta i ett så kallat "Huck Jam" där det flögs både vertikalt och dynamiskt. Nina Velasco var mycket nöjd och glad över filmfestivalen. "Det var ett jätteroligt event och vi kommer att göra det fler gånger!"

Vem blir årets SFF:are?

Dags att utse 2018 års vinnare av utmärkelsen "Årets SFF:are". Utmärkelsen instiftades 2017 för att uppmärksamma och tacka de goda ideella krafterna som får denna sport att fungera. Första gången det delades ut – på fallskärmsgalan i mars – gick det till Penny Robertson-Pearce för hennes engagemang i Fallskärmsklubben Aros.

Det finns fortfarande möjlighet att lämna förslag, inklusive motivering, via mail till info@sff.se, dock senast den 31 december.

Styrelsen kommer därefter välja ut några kandidater som medlemmarna får rösta om. Vinnaren erhåller en fin utmärkelse, fri förbundsavgift för 2019, samt äran.

- Choose from red, royal blue or charcoal color pattern
- Jump it just two weeks after order confirmation
- Available in a C yoke for main parachutes 120ft² through 190ft²
- Most options available including full articulation and the SkyHook RSL

In Sweden contact:
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop

STOCK RIGS

www.sunpath.com

Några ord från ordföranden ...

Fallskärmsvänner! Vilken höst! Vårt fantastiska damlandslag tog brons inte bara en gång, utan två gånger. Med det bevisar de, att det inte bara är en tillfällighet, utan att de faktiskt tagit sig in i den absoluta världseliten på damsidan. Något som jag och hela hoppssverige är mäktigt stolta över.

Echochamber visar också otroligt hög klass och blir utnämnda i internationell fallskärmspress som världens bästa amatörlag, med bara heltidssatsande lag framför sig i resultatlistan. Jag hoppas att våra landslags fina prestationer ska sprida ringar på vattnet och få fler av våra duktiga svenska hoppare att börja tävla. Den typen av synergieffekt ser man ju ofta i andra idrotter.

Ett som är säkert är i alla fall att intresset för att anordna våra svenska tävlingar har ökat markant. På årets förbundskonferens var det nästan slagsmål om att få anordna våra svenska mästerskap, vilket är mycket glädjande och en positiv utveckling för sporten. Men hur ökar vi tränandet och "smätävlingarna" ute på klubbarna ytterligare?

Förbundskonferensen i november är en av de viktigaste händelserna inom Svenska Fallskärmsförbundet. Styrelsen, ordförande och chefsinstruktörer möts för att utveckla sporten med konkreta åtgärder. Vidare spanar vi mot 2020 då vår tuffa strategi ska vara uppfylld med exempelvis 1700 medlemmar. Vi har i år för första gången på flera år fått en viss sättning i medlemsantalen och här behöver jag er hjälp med att vända en eventuell trend för att kunna bedriva en medlemservice och kvalitet på samma nivå som idag.

Vad gör vi på konferensen? Det som där lyfts upp som de viktigaste frågorna, arbetar styrelsen med under hela vintern fram till riksstämman i mars. Alla ordföranden som var på plats från klubbarna – och vi i styrelsen – slog våra kloka huvuden ihop för att få ihop det nästan omöjliga pusslet, att få nästa års budget att gå ihop, vilken är nära besläktad med medlemsantalet.

Vi kommer under vintern att se över möjligheter att öka intäktsidan genom ett par olika förslag som vi ska titta på. Vi kommer också se över vilka utgifter vi kan dra ner på utan att försämra kvaliteten inom vårt förbund. Tillsammans med klubbarna får vi hjälpas åt att få in nya medlemmar i sporten och värna om de vi har, så att de stannar kvar.

Julen står för dörren och för egen del innebär det budgetarbete mitt bland julstök, skidåkning och förhoppningsvis en skön vila med familjen. Min dotter Olivia ska inom kort prova på blåshål, skidåkning och lära sig de första formationerna. Avslutningsvis vill jag tacka styrelsen, alla klubbar och medlemmar för ett fantastiskt fallskärmsår med en sommar som knappt kan beskrivas.

God jul och gott nytt år till dig som firar hemma, på dropzones utomlands eller i något blåshål övandes inför kanske en OS-debut 2024. Vem vet? Vi håller tummarna för att den ansökan FAI gjort går vidare i processen.

Peo Humla

Stolt ordförande till ett av Sveriges finaste idrottsförbund och en frivillig försvarsorganisation i det nya totalförsvaret!

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet • Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Konferens

- tyst minut och utredning

Lördag förmiddag den 10 november samlades alla klubbordföranden och chefsinstruktörer för en uppstart inför årets tvådagars förbundskonferens. SFF:s ordförande Peo Humla inledde med att hälsa alla välkomna och uppmanade sedan till en tyst minut för de två svenska hoppare som förolyckats i år.

Text: Penny Robertson-Pearce och Linda Lundberg
Foto: Anders Nyquist

Den 29 april omkom Johan Hansson i samband med ett hopp på Johannesberg i Västerås. Johan var en mycket erfaren hoppare som bland annat deltagit i flera världsrekord och var också under många år, en tongivande medlem i tiomannalaget Active 8-9-10.

Kort därefter, den 16 juni, förolyckades Skånehopparen Paula Liljegren i samband med ett basehopp i Eikesdalen, Norge. Hon var en av SFF:s mest aktiva och erfarna hoppare och lämnar ett stort tomrum efter sig i klubben.

Utredning klar runt årsskiftet

De två dödsolyckor som skett i Sverige under året utreds av riksinstruktören, Petter Alfsson-Thoor. Utredningen gällande Johan Hansson har pågått sedan i somras och är i sitt absoluta slutskede. Petter redogjorde i korthet om olyckan inför chefsinstruktörerna. Utredningen beräknas vara helt klar före årsskiftet och kommer då att finnas tillgänglig.

Roterande reserv med vingoverall

Den andra dödsolyckan som skett på svensk mark under året gäller den polska hoppare som förolyckades under ett vingoverallägar i Gryttjom i somras.

Den utredningen har pågått sedan dess och det är beklagligt att förbundet inte fått tillgång till hopparens utrustning, som sändes direkt hem till de anhöriga i Polen.

Däremot finns vittnesmål, hopparens egen kamerafilm och fotodokumentation vilket är mycket behjälpligt i utredningen. Stefan Burström, chefsinstruktör i Stockholms Fallskärmsklubb, var på plats när olyckan skedde och han redogjorde i korta drag för olyckan inför chefsinstruktörerna.

Händelseförloppet, kort sammanfattat, var att hopparen hade en felfunktion på huvudkalotten, en snodd, som han jobbade med väldigt länge. Reservdraget skedde först runt 400 meters höjd, i vad man tror ett rygggläge. Höger reservbärrem fastnade runt höger arminge och skärmen roterade kraftigt ända fram till islaget.

Uteländningsplatsen var över två kilometer bort och innan platsen blev lokaliserad och de första var på plats för att utföra första hjälpen hade det hunnit gå uppskattningsvis 15 minuter. Allmänheten hade dessförinnan larmat ambulans som anlände strax därefter. Det kvarstår en hel del arbete i den här

sen 2018

ningar

utredningen och den förväntas inte bli klar förrän nästa år.

Det blev ett mörkt år med två dödsolyckor, tre med Paula inräknat, och det är både ledsamt och tragiskt. Förbundet hoppas att utredningarna ska ge oss lärdom inför framtiden.

Efter inledningen delades konferensen upp på två sidor, ordförandena och chefsinstruktörerna var för sig.

Bättre på att rapportera

”Vi måste bli bättre på att rapportera!” uppmanade Petter chefsinstruktörerna när det var dags att titta på årets rapporter och händelseregistreringar. Det är märkbart att många händelser som skett på klubbarna under året inte rapporterats. Bland årets rapporter finns 28 skador, 48 reservdrag och 64 blå rapporter.

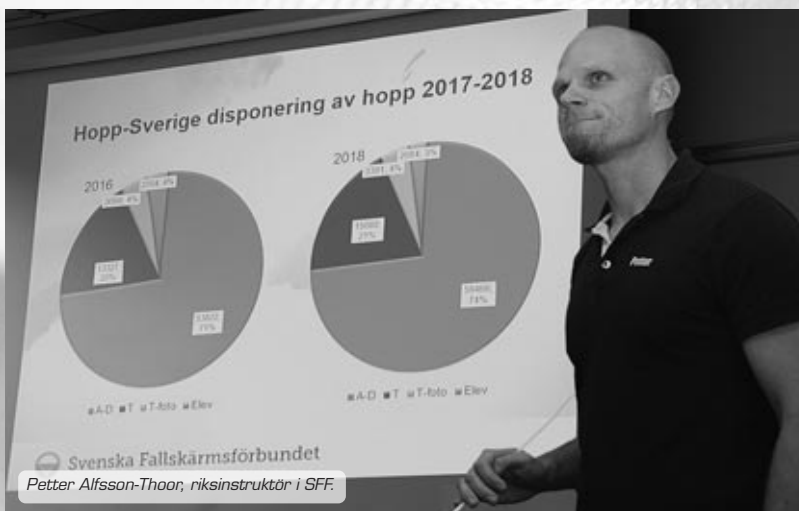
”Det är nog främst händelseregistreringarna, de blå, som är underrepresente-

rade i rapporteringen. På drygt 80 000 hopp borde det funnits fler tillfällen då något händer som kunde gått illa och som vi i efterhand kan ta mycket lärdom av”, säger Petter.

Förra årets konferens såg framförallt en markant ökning av tillbud i samband med vinkelhoppning. Man kan beakta att registrering av sådana händelser har varit färre i år enligt de rapporter som kommit in. Antingen är det de händelseregistreringar som saknas i år eller så har vi börjat flyga säkrare tillsammans i frifallet. Man kan alltid hoppas på det sistnämnda.

Förslag på aktiviteter till Safety day
Chefsinstruktörerna delades in i tre grupper och fick gå igenom samtliga rapporter i de olika kategorierna. Med de som bakgrund togs nedanstående förslag fram på lämpliga aktiviteter till nästa års

Forts på sidan 8 ➤

Klubbarnas verksamhetsår, 2018

Halmstads Fallskärmsklubb

- Ordförande: Mattias Åkesson.
- CI: Mats Svensson.
- Antal hopp: 751 (952 hopp 2017).
- Ingen elevhoppning, lite sporthoppning och mer tandem.
- Hyrt SFK:s Cessna 206.
- Gemensam elevkurs med Smålandsklubben.
- Hoppas på att få tillbaka sitt elevfält 2019 – satsning på större elevintag i så fall.
- Fortfarande extremt reglerad hoppning. Ingen helghoppning under sommaren efter midsommar.
- Svårt att få medlemmar att ställa upp ideellt.

Stockholms Fallskärmsklubb

- Ordförande: Pelle Scherdin.
- CI, Stefan Burström, varit mycket på fältet vilket är en fördel.
- Antal hopp: Cirka 27 000 hopp. Rekord för SF ur ett flygplan. (21 204 hopp 2017).
- Flera uppskattade säkerhetsmöten med stort deltagande.
- Anställt två personer på heltid, ett kansli. Tillträdde 1 mars, överlämning från tidigare ansvariga har inte varit optimal och därför har första året gått lite i motvind. Personalen skall utföra alla administrativa uppgifter.
- Hoppledare och manifest ska skötas av medlemmar. En minskad vilja att jobba ideellt har märkts av.
- En dödsolycka, utländsk hoppare på WS-läger.
- Seminarium om utrustning/packning efter Johans olycka.
- Nya hangaren till flygplanet kommer att stå helt klar att använda nästa säsong. Bättre för flygplanet att stå inne och lokalen kommer även användas för packning och festligheter.
- Prishöjningen som gjorts på tandem har blivit accepterad.

Östersunds Fallskärmsklubb

- Ordförande: Lars Eklund.
- CI, Håkan Schwartz, har uppmärksammat att många gästhoppare kommer och hoppar med fallskärmar som är för små enligt Jesperkurvan.
- Antal hopp: 1 132 hopp (848 hopp 2017).
- Jämtlands enda fallskärmsklubb firade 60 år i somras med ett midsommarboogie.
- Stämningen i klubben bättre, ett flerårigt arbete för att få bättre gemenskap har gett resultat.
- Första året med SFU. Nöjda med utbildningsformen, men elevernas engagemang har varit extremt lågt.
- Skada vid hoppning rundkalott, slut med rundkalotthoppning!

Umeå Fallskärmsklubb

- Ordförande: Navid Haghjo.
- CI, Peder Nyman, ersätts nästa år av Johan Hellström.
- Antal hopp: 1 399 (2212 hopp 2017).
- Flygplatsproblem under våren, hyrde ut flygplanet till Aros i Västerås.
- Hård skattesmäll, återbetalning 250 000.
- Köpt flygplanet, istället för att leasa och gjort om bolagsstrukturen efter lärdom från skattesmållerna. Nya avtal mellan klubb och bolag. Tänker mer taxirörelse än biluthyrning.
- Dåligt elevår, större elevsatsning nästa år.
- Utmaning är att klubben delar luftrum med kommersiell flygtrafik, och det påverkar skojhoppningen. Kommer titta på möjlighet att etablera nytt hoppfält i Skellefteå.

Fallskärmsklubben Aros

- Ordförande: Sebastian Croon.
- CI, Fredrik Johansson, verkat på distans på grund av utlandstjänst, utsett en ställföreträdande under bortavaro, Viktor Engberg.
- Antal hopp: Kommer att hamna på runt 7 000 när säsongen är slut, vilket är ett bottenrekord (12 562 hopp 2017).
- Flygplansproblematik. Egna flygplanet på service hela våren och halva sommaren.
- Till nästa år finns tankar att leasa flygplan som ett alternativ.

- Färre elever, endast 20% klara.
- Dödsolycka på våren, Johan Hansson i samband med ett AFF-utbildningshopp.
- Långsiktig planering med rekrytering till förbundskurser. 2019 anmälda och klara, större deltagarantal än på många år. Kandidater för 2020 är redan uttagna för att ge bästa möjliga praktik kommande år.
- Safety Day och I-möte, men inga säkerhetsmöten.
- Framför allt ska säkerhetsstänk och rutiner tas fram för vinkelhoppning under 2019, ta lärdom av FKCG som har fungerande modell.
- Trots den mentala uppförsbacken har aktiviteter arrangerats och god stämning bestått. Nya eldsjälarna har klivit fram och visat framfötterna.
- Minskat medlemsantal, nu Sveriges tredje största klubb.

Sundsvalls Fallskärmsklubb

- Ordförande: Kent-Ove Ulander.
- CI: Thomas Nyberg.
- Antal hopp: 1 587 (1 791 hopp 2017).
- Positivt är att klubben haft ett mycket lyckat boogie i Bänkås, och lyckats hålla igång hoppningen hela sommaren.
- Hoppveckan mest drabbad, gällande incidenter och skador.
- Svårt med elevrekrytering, bara en färdig elev. Oro finns över minskat antal medlemmar.

Örebro Fallskärmsklubb

- Ordförande: Carl Ericson, kommer efterträdas av Fredrik Gostasson nästa år.
- CI: Joel Christiansson. Petter af Robson som efterträder Joel helt som CI 2019 har gått parallellt under året.
- Antal hopp: 2 196 (3 210 hopp 2017).
- Nytt plan har ökat antalet medlemmar vilket gett klubben en del växtvärk i och med den ökade verksamheten.
- Det nya planet upplevs som för litet i och med att medlemsantalet ökat.
- Medvetet val att ha färre elever och istället fokus på bra rutiner kring övergång från småklubb till mellanstor klubb.
- ÖFK är nu på hoppkartan och har haft mer gästhoppare än tidigare, framför allt under det lyckade Ultraboogiet.
- Satsat på riktad, individuell utbildning till nya hoppare med utbildningsbehov.

Fallskärmsklubben Syd

- Ordförande: Martin Hansson.
- CI: Mats Edström.
- Antal hopp: 8 657 hopp. (4 611 hopp 2017) 1 500 fler hopp än förra rekordet 2016.
- Fantastiskt år, tack vare nya flygplanet.
- Gamla medlemmar har kommit tillbaka, men tillväxten har inte varit så bra.
- Färre lågliftrare än tidigare. Från 39% till 8%.
- Några nya hoppare som gjort extremt många hopp, som förstårshoppare.
- 18 elever, 15 A-cert.
- Mot förra året med många uteländningar och skador, har verksamheten lärt sig hantera större plan, med längre final och många uthoppgrupper.
- Kalottinstruktörskurs har hållits med kursledare Håkan Schwartz.
- Bra uppslutning på Safety Day men svårt att genomföra säkerhetsmöten under säsongen eftersom alla åker hem på kvällarna.
- Bra stämning i klubben, men svårt att få medlemmar att engagera sig ideellt.
- Echochamber på besök. Tränade exitar. Gjorde 65 hopp på tre dagar.
- Klubbhopparen Thomas Gårdängen har satt klubbrekord genom alla tider, 510 hopp i klubben och fler på andra klubbar. Svenskt skojhopprekord?

Skånes Fallskärmsklubb

- Ordförande: Sebastian Berglund.
- CI: Toby Hellmark.

Safety Day, som enligt förslag ska hållas den 23 mars.

1. Under kalott

Vad? Kalottflygning och allt från drag till trafikvarvet. Dit hör trafikregler, kalottkontroll och väderkunskap.

Varför? Kunskap om kalottflygning behöver återtas och förstärkas.

Hur? Grupparbeten, genomgångar och scenarier hur vi gör i olika situationer.

2. Landningar

Vad? Det finns ett utbildningsbehov så att hoppare blir bättre på att landa.

Varför? Bättre landningar, ger färre skador och roligare hoppning.

Hur? Seminarium om landningstekniker, och genomgång av olika kalotters egenskaper, framför allt övning när säsongen drar igång på allvar. Rullträning är också alltid bra att repetera varje år, i händelse av att behöva landa under sämre förhållanden.

3. Synsätt på hoppning

Vad? Granska hur vi gör och varför.

Varför? Synliggöra attityder.

Hur? Grupparbeten, dialoger och diskussioner.

SFF:s ekonomi ansträngd

På ordförandesidan diskuterades Svenska Fallskärmsförbundets ekonomi, som i år är ansträngd. Besparingar på cirka 250 000 kronor är gjorda för att nå en budget i balans. Trots de ansträngningarna bedömer ordföranden att förbundet kommer att visa ett underskott på cirka 40 000 kronor vid bokslutet. De större besparingarna är gjorda på administrationen, tävlingskommittén samt utbildnings- och säkerhetskommittén.

Anledningen till de minskade intäkterna är medlemstappet som ligger på elva procent jämfört med förra året. Det är 130 personer färre som har sökt sig till fallskärmsporten i år.

Medlemsiffran i Sverige ligger just nu på 1 395, men målet för år 2020 är 1 700 medlemmar.

Licenshöjning var nedröstad

Förbundets inkomstkällor är licensavgifter, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), hyrningar och Flygsportförbundet. En proposition från styrelsen till Riksstämman 2018, om att höja medlemsavgiften 2019 från 2 200 kronor till 2 400 kronor, röstades ner av klubbarna i mars.

Under förbundskonferensen den 10–11 november togs ett förslag upp om att räkna tandepassagerare som prova på-medlemmar för att få mer bidrag från Flygsportförbundet.

Diskussion om tidningen

En diskussion inleddes också kring Svensk Fallskärmsport – tidningen du nu har framför dig. Frågan ställdes om det är rimligt att lägga en så pass betydande del av förbundets budget på att producera och distribuera tidningen fem gånger per år, eller om den kanske ska bli digital som PDF, eller kanske som en webbtidning.

En arbetsgrupp fick i uppgift att skapa en enkät och skicka ut till Svenska Fallskärmsförbundets medlemmar, för att styrelsen ska få mer underlag till att kunna ta ett beslut i frågan. Gruppen ska även etablera en kontakt med Norge och följa deras resa till en eventuell digitalisering.

Tävlingsbudget i januari

Tävlingsbudgeten för 2019 är inte klar förrän i mitten eller i slutet av januari, men det nämndes under förbundskonferensen att nästa års tävlingar kommer att bli väldigt dyra. Det beror på att några tävlingar går långt borta – i Sydamerika och Nordamerika. Budgeten är generellt tajt, så det kan komma att bli tufft.

MSB intresserade av oss

Arbetet fortsätter med fallskärmsverige som frivillig försvarsorganisation. I enkäten som gick ut i våras svarade 68,5 procent att de är villiga att ställa upp vid samhällskriser och 28 procent att de kan tänka sig att engagera sig i Hemvärnet.

Anna Oscarson, PR-ansvarig, går igenom rensen av enkäten.

Den som vill anmäla sitt intresse kan göra det via förbundets kansli. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, är också väldigt intresserade av samarbeten.

Utmaning att vara CI

På chefsinstruktörssidorna ägnades söndag förmiddag till att diskutera CI-rollen. Att vara chefsinstruktör i en klubb är en stor utmaning och en otroligt viktig del i SFF:s linjeorganisation. Som chefsinstruktör står man under riksinstruktören, RI, som i sin tur står under SFF och Transportstyrelsen.

Vid frågeställningen om vad som är det svåraste med att vara CI blev det ett ganska enhälligt svar från de sexton som var på plats. Det är tidskrävande och svårt att ibland behöva vara den tillrättavisande och korrigerande.

Grupper delade råd och idéer

Alla delades in i grupper och fick diskutera fram hur man bäst ska hantera sitt uppdrag som chefsinstruktör. Här följer en sammanfattning av vad man kom fram till:

- Delegera! Man måste inte göra allting själv! Ta hjälp av den instruktörskår du har i klubben, eller av andra erfarna hoppare.
- Se till att du och de andra instruktörerna i klubben är eniga och förankrade i de lokala reglerna som finns.
- Utse en vice chefsinstruktör i klubben. Som CI kan man inte vara på plats jämt. Ibland har man semester eller behöver extra förstärkning.
- Skapa en kommunikationsväg mellan alla chefsinstruktörer för att kunna rådfråga och få stöd av varandra.
- Dela sina erfarenheter och rutiner med andra för att slippa uppfinna hjulet gång på gång.
- Riksinstruktören, Petter, är bara ett samtal bort om chefsinstruktören behöver stöd och råd.
- Kompetensutveckling för chefsinstruktörer i bland annat ledarskap.

- När man ska göra korrigerande samtal, tänk på att CI är en roll. Det är skillnad på sak och person. Kanske börja samtalet med: "I egenskap av att vara CI..." Forsöka att inte ta åt sig om man får kritik. Den är oftast riktad mot rollen och inte mot personen
- Om klubben byter CI, se till att det sker en bra överlämning till efterträdaren eller att man som ny kan få gå bredvid en period.

Egen miljöpolicy ersätter certifiering

Under förbundskonferensen presenterades ett miljöbeslut. Den miljöcertifiering, Miljömärkt Event från Håll Sverige Rent, som brukar märka alla svenska mästerskap i fallskärms hoppning ersätts med en egen miljöpolicy.

"Anledningen är för att certifieringen kostar 10 000 kronor per tävling. Vi tror att vi kan åstadkomma lika stor miljönytta med en egen policy", berättade Sara Ekström, miljöansvarig på SFF.

En egen policy kommer att kunna möjliggöra fler grenar i SM än vad som varit, men för domarnas skull vill man fortsätta fortsätta inte arrangera alltför många SM-dagar. När SM ska arrangeras gäller följande:

- Börja planera tidigt för att kunna identifiera var den största miljöpåverkan kan ligga, så att man kan minska den.
- Informera alla arrangörer, leverantörer och sponsorer om att man jobbar med miljöarbete.
- Eftersom det inte längre kommer att finnas synlig certifiering som visar att tävlingen är miljöanpassad ska miljöarbetet kommuniceras utåt så att den blir synlig.
- Var noga med att planera transporter, beställningar och inköp av varor så att körtid inte sker i onödan. Därför är det viktigt att planera i tid så att man vet hur många det ska handlas till.
- Endast miljömärkta förbrukningsvaror ska köpas in.

- Antal hopp: 5 102 (5 417 hopp 2017).
- Färre medlemmar (gamla hoppare som slutat, elevintaget i stort sett lika bra som tidigare).
- Lite instruktörsbrist bland tandem och AFF. Ibland är det även svårt att samtidigt bemanna funktionärsposterna och samtidigt hålla igång hoppningen.
- Det har varit lite uppehåll i utbildningscykeln men 2019 finns nytt intresse att gå instruktörutbildningar.
- CI har haft kombinerade säkerhetsmöten och instruktörsmöten vilket varit framgångsrikt.
- Klubben har fin sammanhållning och man umgås mycket på kvällarna. Man har satsat mycket på att de nya hopparna ska komma in i klubben.

Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg

- Ordförande: Jakob Pihl, under 2019 Peter Björkman.
- CI vald på medlemsmöte 31 oktober, Magnus Våge, tar över efter Robert Alasuutari.
- Antal hopp: 14 336 (10 537 hopp 2017).
- Ökat i antal medlemmar, nu Sveriges näst största klubb.
- Safety Day, bra uppslutning. Hänt mycket inom säkerhetskulturen till det bättre, framförallt inom kalottflygning.
- Har landningsområden för att komma tillrätta med ogynnsamma trender inom kalottflygning och landningar.
- 39 elever, 21 A-cert, plus ett par elever från i fjol som blivit färdiga.
- Genomfört två vinkelläger i Näsinge och SM i FS10 speed.
- Skydive Sweden har anställt en verksamhetsutvecklare för tandemverksamhet, läger, förbättring av rutiner, lokaler och faciliteter. Bra ordning och struktur!
- Många anmälda till nästa års förbundskurser.
- Det finns ett stort engagemang i klubben.

Nyköpings Fallskärmsklubb

- Ordförande: Saeid Zenhari.
- CI: Philip Nilsson har gått in och ersatt Oscar Cottrell.
- Antal hopp: 2 993 (1 507 hopp 2017).
- Större flygplan som klubben leasar.
- I klubben har ett generationsskifte skett vilket innebär att många hoppare har under 100 hopp. Många nya hoppare är yngre och engagerar sig mycket. Erfarenhetsbanken har dock tunnats ut.
- En utmaning för klubben är Skavsta flygplats som ger nya spelregler hela tiden som måste efterföljas.
- Det varma vädret har gett mycket turbulens från all asfalt på vårt landningsområde. Gett en del landningsskador.
- Många reservdrag.

Linköpings Fallskärmsklubb

- Ordförande: Tobias Johnsson.
- CI: Rickard Bergh, hoppas på att skola in ersättare 2019.
- Antal hopp: 3 364 (3 288 2017) – sporthoppningen har ökat.
- 75% deltagande på Safety Day och flera instruktörsmöten med bra uppslutning.
- Fulla elevkurser, men lågt engagemang efter kursen. Endast två färdiga A-certare.
- Mer tandem i år, för att finansiera verksamheten, även bra rekrytering av nya hoppare.
- Tandem Examination genomfördes i LFK i år vilket var bra för klubben.
- CI har infört striktare förhållningssätt till hoppare som byter till riktigt små kalotter, att de ska ha en längre inhoppningsperiod med fokus på kalottflygning.
- Tandemvecka i Västervik renderade i en del röda rapporter, och aktiviteter som inte hade CI:s godkännande.
- Hangaren har utvecklats, men det saknas fortfarande resurser för vatten och avlopp.

Smålands Fallskärmsklubb

- Ordförande: Thomas Karlsson.
- CI: Pethrus Folkesson, hoppas hitta ersättare som kan ta över under 2019.
- Antal hopp: 2 342 (1 457 hopp 2017).

Forts på sidan 11 ➤

4yra 4rågor

1. Bäst på årets SFF-konferens?
2. Viktigaste frågan i SFF just nu?
3. Hur trivs du med den ledande rollen du har i din klubb?
4. Hur firar du julen i år?

Namn: Said Zenhari

Klubb: Ordförande i Nyköpings Fallskärmsklubb.

Började hoppa: Inom militären 1979, sedan 2011 efter uppehåll.

Yrke: IT-tekniker och säkerhetschef.

Ålder: 57.

Utrustning: Vector och Pulse 190.

Antal hopp: Cirka 1300.

1. Det bästa var att vi kunde förbereda oss innan, på vad det skulle handla om. Det kom ut material i förväg så att man kunde fundera och bolla med andra. Sedan tycker jag att presentationen med förbundsläkaren behövdes. Den belyste väldigt mycket att förbundsläkaren inte bara kan bestämma själv, utan att han har ett regelverk att följa. Det gav mer förståelse.

2. Frågan om tillväxt tycker jag är den viktigaste. Det handlar om vår existens. Förbundet kan ge oss verktyg och bolla med oss, och det tycker jag att de gör bra, men det är vi som ska komma på bra sätt att få tillväxt på lokal nivå.

3. Jag trivs jättebra som ordförande. Jag försöker att ge medlemmarna insyn i hur kollektivet fungerar och är nogga med vilka stolar jag sitter på. Det kan skrämna vissa, men jag försöker konkretisera vad rollen handlar om och fånga in dem som är intresserade. Jag tycker att det fungerar bra. Jag är lite äldre, men jag har bra kontakt med både medlemmar och andra styrelseledamöter.

4. Traditionellt åker jag till Spanien, där de har ett jul och nyårsboogie. Jag har gjort det sex år i rad, men i år är jag tveksam. Mexikos julboogie är också väldigt intressant. Jag är lite frestad, det skulle vara häftigt. Jag får se hur jag gör, det kan hända att jag måste offra julen för att få en bra hoppssommar istället.

Namn: Lars Eklund.

Klubb: Ordförande i Östersunds Fallskärmsklubb.

Började hoppa: 4 augusti 2008.

Yrke: Senior Adviser på Naturvårdsverket.

Ålder: 43.

Utrustning: Atom, Crossfire 2 117.

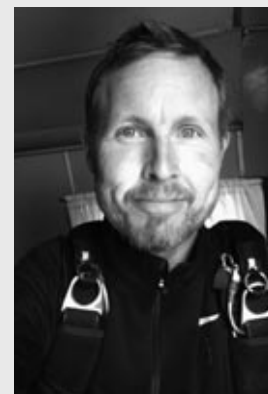
Antal hopp: Knappt 900.

1. Det bästa var att få utbyta idéer och att träffa kompisar. Allt det som inte har med konferensen att göra. Det blir synergieffekter av att träffas. Det är kul och det blir bra diskussioner. Vi har dessutom fått hjälp med en flygradio som vi behöver till klubben.

2. Den viktigaste frågan är medlemsantalet. Det är så mycket som hänger ihop med det, som förbundets ekonomi och klubbarnas överlevnad. Det är lättare att dela på allt ideellt arbete om vi blir fler. På vår klubb skulle en ökning på fem personer betyda jättemycket.

3. Jag trivs jättebra som ordförande. Det var tungt för några år sedan, när flygplanet gick sönder, men nu är det mycket bättre. Vi firade ju 60 år i år och det har funnits ett stort engagemang. Men det känns vemodigt att nästa år blir mitt sista som ordförande, efter tio år.

4. Jag kommer antagligen att fira jul med ett uppvisningshopp. Vi brukar vara tomtar på julafton. Vi är inne på det 47:e året. Vi hoppar ute på Frösön på förmiddagen och det brukar komma runt 1000 personer och titta. Det blev till och med trafikkaos förra året. Sedan ska jag fira med familjen och hunden.

Namn: Toby Hellmark.

Klubb: Chefsinstruktör i Skånes Fallskärmsklubb.

Började hoppa: 1999.

Antal hopp: 2000 hopp.

1. Öppet diskussionsklimat. Klubbkollen är alltid intressant eftersom man får en inblick i hur andra klubbar jobbar. Det ger lärdomar.

2. Informationsvägar och kanaler. Både från förbund till medlemmar men även inom klubbarna.

3. Jag tycker det är kul och givande. Jag har varit CI i tre år och det är både intressant och utmanande.

4. Det blir med familjen hemma i Kristianstad. Jag ser fram emot god mat och schyssta julkappar. Däremot är jag tacksam om jag slipper Kalle Anka.

Namn: Thomas Nyberg.

Klubb: Chefsinstruktör i Sundsvalls Fallskärmsklubb.

Började hoppa: 1990.

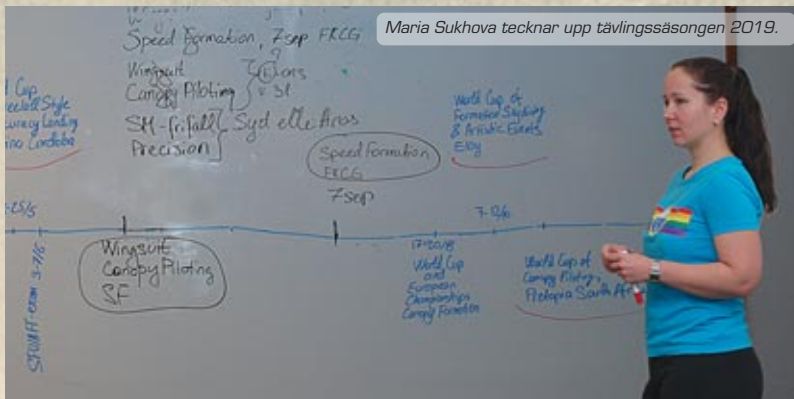
Antal hopp: 3700.

1. Att få ventilera med andra chefsinstruktörer och förbundet. Det var mycket intressant att gå igenom olycks- och incidentrapporteringen och hjälpas åt att ta fram förslag och planering för Safety Day 2019. Det var värdefullt att ta del av andra idéer.

2. Dragningen om ADHD, med förtydligande om de medicinska bedömningarna. Att det blev ett förtydligande om arbetsgången när någon som vill börja hoppa har en diagnos.

3. Jag har varit CI i tolv år till och från. Jag skulle gärna lämna över uppdraget så fort jag hittar en lämplig kandidat. Det roligaste är att vara med och leda klubben och utveckla andras hoppning.

4. Med familjen i Sundsvall, så det blir med en massa fallskärmskloppare alltså.

Maria Sukhova tecknar upp tävlingsäsongen 2019.

- Undvik buteljerat vatten, uppmuntra till kranvatten. Cafeterian har minst ett vegetariskt och ett ekologiskt alternativ.
- Avfall och restprodukter ska källsorteras och följas upp så att det verkligen görs. Miljöfarliga produkter ska undvikas. Överbliven mat ska användas.
- Uppmuntra till samåkning och kollektivtrafik.
- De tävlande ska lasta i på samma ställe som de landar för att undvika transporter.
- Flygningen ska planeras så att grannar störs så lite som möjligt av buller. ■

Kurscheferna efterlyser

Förbundskursledarna Mats Svensson och Mats Edström som i våras hade kursansvar för hoppledarkursen och hoppmästarkursen hade några viktiga saker att förmedla till klubbarnas chefsinstruktörer.

Text Penny Robertson-Pearce

Generellt vill de uppmana till att chefsinstruktörerna ser till att de kandidater de tagit ut för att gå förbundskurserna ska vara bättre förberedda. Det är alldeles för stor skillnad på deltagarna på kurserna, somliga är mycket väl förberedda och andra inte alls. Här är lite förslag på hur man ska vara förberedd för kurserna.

Hoppledarkursen: Mats Svensson

- Utse kandidaterna tidigt! Då finns bäst förutsättningar för att utföra sin praktik.
- Steg 1 som är den förberedande praktiken på klubben, är jätteviktig. Man måste göra den ordentligt för att ha en rimlig chans att klara HL-kursen och kunna tillgodogöra sig allt som tas upp där. Det är med fördel som praktiktagningsdagarna fördelas på minst tre tillfällen och gärna med olika och de mest erfarna hoppledarna. Det bör också göras praktik även under högsäsong, när det är som mest hoppning.
- Använd lathunden i SBF när praktiken görs. Alla moment ska genomföras och handledaren ska signera.

Det händer att kandidater kommer till kursen som inte förstått vad HL-rollen innebär och går ut på, till exempel när det händer en olycka. Somliga

kommer till kursen helt oförberedda, har aldrig pratat i en radio och så vidare. När det är för stora kunskapsbrister hos en del deltagare så drar det ner hela nivån på utbildningspassen, vilket förstår för dem som är förberedda.

Hoppmästarkursen: Mats Edström

”Det är förvånansvärt många som kommer till kursen och är förvånade över att det är så mycket fokus på utbildning,” säger Mats. ”HM-kursen är ju den grundläggande kursen för utbildning av elevhoppare.” Mats tips för att komma väl förberedd till HM-kursen lyder så här:

- Be kandidaterna läsa igenom avsnitten i SBF:en som handlar om HM-tjänst ordentligt.
- Se till att genomföra steg 1 i HM-utbildningen enligt anvisningarna i SBF. Ta den tid som behövs för att kandidaterna ska vara väl förberedda och trygga i sina kunskaper
- Öka intresset för materiellkunskap. Det är en fördel att ha förståelse för materien till exempel vid visitering.
- Se till att kandidaten är påläst på SFU-stegringsplanen. Oavsett vilken utbildningsform man använder på hemmaklubben så är det SFU som används i de praktiska övningarna på Bosön. ■

- Safety Day, högt deltagande, trots rullträning är flera av årets skador relaterade till sämre landningar där en rullning skulle kunnat undvika skada.
- Inga aktiva instruktörer som gått kurs efter 2013.
- Många av klubbens medlemmar hoppar väldigt lite, runt 20 – 25 hopp/år. De som hoppar mest är tandem, tandemvideo.
- Bra stämning i klubben! Det är lätt att komma in i klubbgemenskapen.
- Klubben har fina faciliteter och ett bra flygplan.
- Tre nya A-certare.

Söderhamns Fallskärmsklubb

- Ordförande: Mattias Flybring.
- CI: Stefan Nilsson.
- Antal hopp: 703 varav 100 tandem.
- Läget i klubben är bekymmersamt, dålig ekonomi och minskat antal medlemmar.
- Många drivande erfarna nyckelpersoner i klubben har försvunnit. Stort lass för de som är kvar. På grund av en del bortfall i styrelsen har man organisatoriska problem.
- Klubben får mycket beröm utifrån för sin goda stämning, faciliteterna och hoppfältet, men har svårt att locka till sig nya medlemmar.
- Skatteproblem gällande moms, 6% borde varit 25%.
- Tandem är nödvändigt för att hålla liftarna igång, svårt att utveckla skojhoppningen då.
- En klar elev.
- Ont om hoppleddare, ett mål nästa år att skicka deltagare på HL-kursen.
- Det finns ett stort behov av nya instruktörer och piloter.
- Uppvisningsläger, Precisionsläger och CF-läger har arrangerats med externa organisatörer. Positivt för klubben.

Fallskärmsklubben Dala

- Ordförande: Per-Olof Ström.
- CI: Christer Dahl.
- Antal hopp: 1 134 (2 206 hopp 2017).
- Dalaklubben har haft en dålig säsong kopplat till sitt flygplan.
- God klubbkänsla, men flygplansproblemet har dränerat medlemmarnas energi och den ideella viljan är inte så stor.
- Ekonomin är ansträngd och man måste komma igång med mer tandemverksamhet. Man måste hitta balans mellan tandem och skojhoppning. Flygplanet är dyrt i förhållande till verksamhetens storlek.
- Actionweekend ordnades traditionsenligt i slutet på säsongen med bland annat uppskattad ballonghoppning.

Fallskärm Gefle CReW Club

- Ordförande: Lennart Vestbom.
- CI: Dan Ondrejka.
- Klubben har mest prova på verksamhet. Inget eget flygplan eller hoppfält.
- Det har arrangerats nio prova-på läger i sommar, precision och kalottformation, i samarbete med andra klubbar.
- Klubben har hoppustrustning för läger som de lånar ut, men har svårt att få instruktörer till lägren.

Västergötlands Fallskärmsklubb

- Ordförande: Eric Alsmo.
- CI: Svante Lundgren.
- Har ett fåtal medlemmar, bedriver ingen egen verksamhet.
- Har genomfört Safety Day.

Arvika Fallskärmsklubb

- Ordförande: Ingen registrerad i SkyNet.
- CI: Kristoffer Wiklund.
- Har ett fåtal medlemmar, bedriver ingen egen verksamhet.

Gotlands Fallskärmsklubb

- Ordförande: Axel Broander.
 - CI: Dag Svensson.
 - Antal hopp: 253 (544 hopp 2017)
- Ingen representant fanns på plats på konferensen.

Petter Alfsson-Thoor:

Vad är lägstanivån?

Vad har du lärt dig den här säsongen? Vad har fallskärmssverige fått erfara? Till att börja med har två människor mist livet i svensk fallskärmshoppning. Två liv, förlorade för alltid.

Men vi skall inte tillåta att dessa förluster inträffat utan att något gott kommer ur dem. Lärdomar, erfarenheter som omsätts i praktiken. Och det finns lärdomar att omsätta i praktiken från våra tragiska olyckor. Vi har en chans att lära oss. Men människor skall inte behöva sätta livet till för att förändring skall komma.

Alla händelser finns det en nivå av lärande, vart nivå går för att vilja berätta, eller tvingas berätta kan vara styrt dels av vilken kultur det är och dels vilket regelverk det är. Hos SFF har regelverket bestämt att lägstanivån då man skall rapportera en skada är när man uppsökt läkare, men det är inget som hindrar att man gör det utan att läkare har blivit uppsökt. Lägstanivån för att rapportera efter begreppet ”incident” kräver för många mer eller mindre ett reservdrag i någon form, men kom ihåg att andra incidenter kan inkluderas.

Var lägstanivån för att skriva en händelseregistrering är (alltså de blå), är betydligt mer otydlig, och är direkt beroende på din förmåga att berätta om händelser som kan utveckla verksamheten. Här är det svårt! Vad är skillnaden mellan en normal händelse och en händelse som är utvecklande och lärande för individ eller organisation? Måste det vara en negativ händelse?

Svaret är nej, det kan vara positiva händelser som är värda att berätta om, alltså att uppmuntra positiva beteenden. Ett exempel: hoppledaren kanske noterar att en grupp hoppare stöttar varandra i att kolla varandras utrustning, och belyser det. De inblandade blir stärkta och omgivningen blir uppmuntrade.

Om det alltid skall skrivas en blå lapp? Rapporteringssystemet är direkt avhängigt på att man är beredd att dela med sig av sina upplevelser. Är det omständligt att plita ner det, så väljer man oftast att strunta i det,

även om man noterat avvikelser, i både positiv och negativ form. Därför behövs en metod som uppmuntrar till delning av erfarenheter på ett enkelt sätt.

Just vår rapportbenägenhet är av erfarenhet mycket känslig och är beroende på de inblandades vilja och sättet det rapporteras på. Är det lite omständligt, då blir det inget, i synnerhet om man inte tydligt kan se behovet. Det förhållningssättet speglar även av sig på våra röda rapporter.

Förmågan att läsa mönster är avkrävt av flera mätpunkter. Hur ofta sker det och under vilka omständigheter? Ju fler som är öppna desto bättre är det.

Vi skall försöka nå målet att bli en bättre informerad flygsäkerhetsorganisation, det ska

” ”

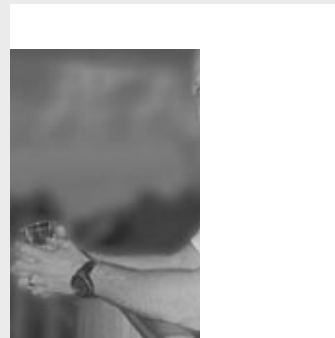
Syftet med No Blame Culture är att skapa goda förutsättningar för kollektivt lärande och i förlängningen att lägga fundament till en lärande och god säkerhetskultur.

” ”

ske genom att vara en god säkerhetskultur präglad av tillit, förtroende, rättvisa, öppenhet och en ickestraffande attityd. Du har säkert hört det tidigare, och här kommer en repetition. No Blame Culture är en komponent i vår säkerhetskultur. Men vad är det? Har alla klart för sig vad det innebär?

SFF:s förbunds kursledare fick uppdraget att beskriva vad No Blame Culture är med 140 ord. De fick uppgiften eftersom de förväntas närmare än kanske andra att leva som man lär. Många har en idé om vad det handlar om, men få har satt det på pränt. Jag har valt ut en av många liknande skrivelser, men just den här får representera hur några av våra ledare ser på No Blame Culture i vår säkerhetskultur, läs följande:

”En kultur som präglas av ödmjukhet, ökad självinsikt och eget ansvar för både sig

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

själv och andra. Det handlar om ett förhållningssätt till avvikelser och händelser, som genom återkoppling bidrar till ökad kunskap och därmed genom ökad förståelse minskar risken för upprepande av liknande händelser. Att dela med sig av sina erfarenheter utesluter inte möjligheten till korrigerande konsekvens av sitt handlande. Med andra ord innebär inte No Blame Culture att man avsiktligt kan göra avsteg från regelverk och att i efterhand avskrivs skuld från sina handlingar. No Blame Culture syftar istället till ett informationsklimat där man av alla intressanta händelser vill öka kunskapen och förståelsen för verksamheten. Syftet med No Blame Culture är att skapa goda förutsättningar för kollektivt lärande och i förlängningen att lägga fundament till en lärande och god säkerhetskultur. Ta chansen att vara en del av förändringen!”

Med det sagt ... Nu ligger julen för dörren och snart är det helt plötsligt januari, vi som jobbar på SFF:s kansli går in i en mycket intensiv period de kommande månaderna. Kontaktytorna är många. Bortsett från alla licensansökningar som hanteras skall alla centrala kurser samordnas och interna projekt hanteras. Dessutom är det säsong för dialog med myndigheter, både inom ramen för vårt delegationsavtal med Transportstyrelsen, men även i vår roll som frivillig försvarsorganisation. Här är Försvarsmakten en part sedan många år, där SFF i dagsläget försöker stärka Försvarsmaktens syn på våra förmågor.

Ytterligare har dialog med myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, påbörjats under hösten för att öppna för möjligheterna med framtida uppdrag inom totalförsvaret. Det är mycket spännande tider.

Både jag och min närmaste kollega Penny ser fram emot 2019, ett spännande år som säkert bär med sig både nya utmaningar som några löpsteget i det eviga ekorrhjulet.

Tack för 2018, ett lärorikt år på många fler sätt än de som går att beskriva i en krönika.

God jul och gott nytt år!

Petter

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

På CI-konferensen gick man som vanligt igenom alla incidentrapporter som kommit in från årets hoppssäsong. Rapporterna delades in i olika grupper och blev sedan ett underlag när aktiviteter skulle planeras för nästa års Safety day.

av Petter Alfsson-Thoor

Reservdrag vid hopp med vingoverall

Tid i sport: 14 år
Totalt antal hopp: 1404
Antal hopp av den typ som utfördes: 700
Antal hopp med aktuell utrustning: 400
Antal hopp de senaste tre månaderna: 23
Huvudfallskärm: Crossfire 109

Avskrift från fallskärmsrapport:
 Roterande snodd efter wingsuithopp. Drog fallskärm i för hög fart. Gick ej att häva rotationen som ökade i rotationshastighet.

Chefsinstruktörens kommentar:
 Inga kommentarer från CI.

Riksinstruktörens kommentar:
 Som ett led i att bli en informerad säkerhetskultur, finns det anledning att kommentera denna rapport.

Lärdomar bygger på hur mycket information det finns att lära sig av. I denna incident har en erfaren hoppare dragit reserven på grund av snodd i samband med ett wingsuithopp. Hopparen anger att orsaken var att draget skedde i för hög fart.

Jag önskar se lärdomarna i lite vidare perspektiv. Jag noterar att valet av huvudfallskärm är en Crossfire 109. Valet av att flyga en högpstandafallskärm med en vingbelast-

ning på över 2,0 pound/sqft vid wingsuithoppning, går inte helt i linje med de rekommendationer som föreskrivs i SBF 402-07, 7.4.4: "Under alla vingoverallshopp rekommenderas en icke elliptisk fallskärm med en relativt låg vingbelastning." Det går inte heller i linje med hur sporten utvecklas och mognar, och där det i allt större omfattning erbjuds fallskärmar som har egenskaper som tagits fram specifikt för just wingsuithoppning. Det är väl dokumenterat att driftstörningar i form av snodd är vanliga vid wingsuithoppning, har man då en högpstandavinge är det stor sannolikhet att det utvecklas till en felfunktion som kräver nödprocedur.

Lärdomar

Vi vet att en nödsituation där reserven behöver aktiveras är det en av de farligaste situationer vi kan befinna oss i. Sedan 2008 har det utförts drygt 850 reservdrag, tre hoppare har omkommit i samband med dem, varav den senaste hoppade wingsuit och fick snodd. Därför skall vi använda våra lärdomar till att försöka undvika att hamna i nödsituationer! I en verksamhets som har en inbyggd högre risk att det blir driftstörningar i samband med utlösning av fallskärmen, bör man använda alla "gratislektioner" att se över sin syn på materialval när man hoppar wingsuit. ●

Vinkelhopp med frifallskollision

Tid i sport: 13 år
Totalt antal hopp: 1300
Antal hopp av den typ som utfördes: 1000
Antal hopp med aktuell utrustning: 500
Antal hopp de senaste tre månaderna: 2

Avskrift från händelseregistrering:
 Vinkelhopp med fem erfarna hoppare, alla med över 1000 hopp. Är på rygg i vinkeln och helt plötsligt krockar jag med någon som kommer underifrån eller bakifrån där jag inte ser. Hela nacken knakar. Mitt huvud krockar med den andre hopparens bröst typ. Jag hamnar på rygg. Kollar efter hopparen och försöker kolla om jag kan röra huvudet och armarna och dra skärmen.

Ser andra hopparen och signalerar att jag är okej. Tracker iväg och drar högt, på 1500 meter.

Ont i nacken. Andra hopparen OK. Vinkelhoppning är skitfarligt även om man gör allt rätt. Borde kanske sluta med detta?

Chefsinstruktörens kommentar:
 Inga kommentarer från CI.

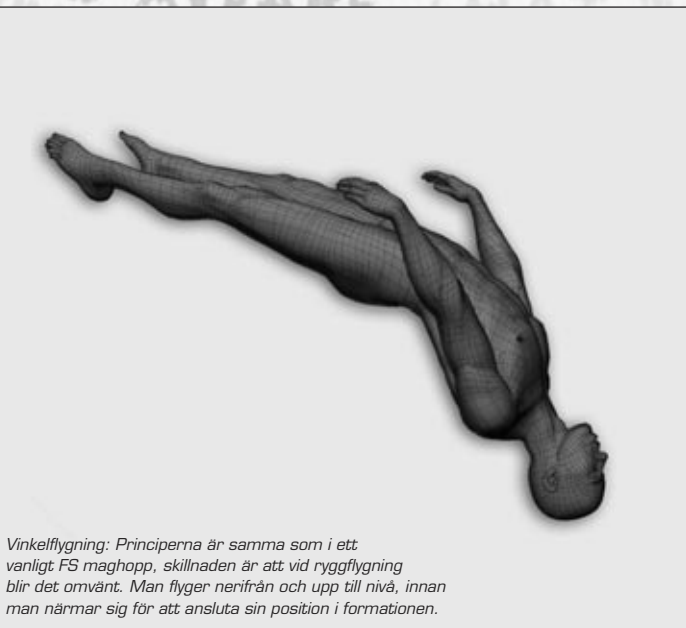
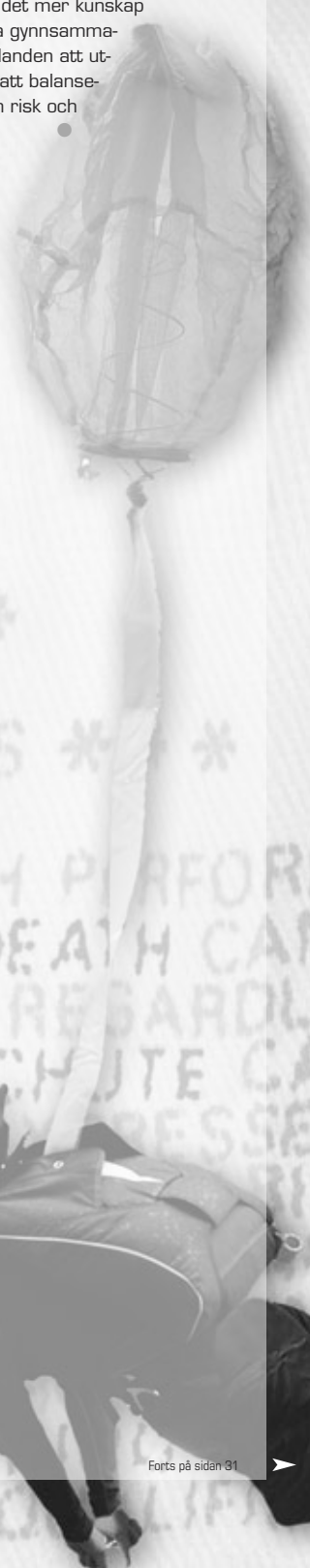
Riksinstruktörens kommentar:
 Vinkelhoppning, ryggflygning. Ja, komponenterna för kollisioner är på ett sätt inbyggda. Den blinda sidan är ofta i accelerationens riktning. Det vore intressant att veta vem som har väjningsplikt i ett vinkelhopp, den som kommer uppför och ner, eller den som ser nerifrån och upp.

Så här säger de som vet: Principerna är samma som i ett vanligt FS maghopp, skillnaden är att vid ryggflygning blir det omvänt. Man flyger nerifrån och upp till nivå innan man närmar sig för att ansluta sin position i formationen.

Med det sagt är det fortfarande skillnad i risk mellan att flyga in på en FS-magformation. Vinkelhoppning sker i betydligt högre hastigheter än FS på mage. De relativa hastighetskillnaderna kan alltså uppstå med mycket kortare tidsrymd i vinkelhoppning. Det betyder att det kan kräva en högre kompetensnivå för att balansera risken för kollisioner. I det här fallet var det en grupp med erfarna hoppare, tillika vinkelhoppare, där två stycken kolliderade trots deras färdighetsnivå.

Det rapporteras med jämna mellanrum om incidenter som enligt utsago "garanterat hade slagit ihjäl båda två om de kolliderat". Tyvärr har SFF ingen skriven handling på detta, men filmen florerar på diverse sociala medier, vilket i sig är bra för att informera. Dock förutsatt att de som ser filmen drar rätt lärdomar för att undvika att det sker igen.

Flera chefsinstruktörer har redan identifierat problematiken med incidenter i samband med vinkelhoppning, och i synnerhet när oerfarna hoppare är blandade. En klubb har kompendium, en annan håller på att jobba på ett. I Norge gjorde de klart ett tracking-kompendium redan 2015, som används som underlag av några klubbar. "Grenen" vinkel är förhållandevis ung, då får man förvänta sig att det sker incidenter av orsaker som ännu inte var kända. Nu finns det mer kunskap att skapa gynnsamma förhållanden att utbilda för att balansera mellan risk och skoj. ●

Vinkelflygning: Principerna är samma som i ett vanligt FS maghopp, skillnaden är att vid ryggflygning blir det omvänt. Man flyger nerifrån och upp till nivå, innan man närmar sig för att ansluta sin position i formationen.

Bronsm

och sylvass femteplats på VM 2018

Guldkusten i Australien bjöd på oväntat kallt och dåligt väder under VM men det satte inte stopp för de svenska tjejerna som efter fem tävlingsdagar tog hem bronset. Echochamber gjorde också en strålande tävlingsinsats med sin femteplats i öppna klassen. Och förutom fina resultat sattes nya rekord.

Text **Penny Robertson-Pearce**
Foto **Tobias Forslund, Sara Lundqvist.**

Damlaget Team X åkte till Australien med runt hundra träningshopp tillsammans. Förra hösten började laget, som då bara var ett tunnellag, fundera på ett eventuellt deltagande på SM utomhus kommande sommar.

Johanna Forslund som tillsammans med Bodil Almberg, Katarina Sonnevi och Lena Erlandsson tävlat framgångsrikt i tunnel och tidigare i andra utomhuslag insåg att det skulle behövas en del träning. Under året har de tränat en hel del i tunneln med riggarna på för att få det så likt frifallet som möjligt.

I juni åkte laget tillsammans med Johannas bror, Tobias "Täbbe" Forslund som skulle filma, till Empuriabrava i Spanien. Världskoachen Pete Allum var på plats för att träna dem.

"Han blev lite skeptisk när vi meddelade att vi aldrig tidigare hoppat tillsammans och hade

en kameraman som bara filmat tandem," säger Johanna. "När vi efter halva tiden där frågade om han trodde att vi skulle kunna klara kvalgränsen på SM som är 13 poäng för att få bli landslag, var han mycket tveksam.

"Johanna skrattar åt minnet men tillägger: "Det gick inte jättebra i Spanien och det tog alla 40 hopp där att försöka översätta vår tunnelflygning till fria luften."

Väl hemma i Sverige började det lossna under flera träningsdagar i Gryttjom, och på SM i slutet av juli kom laget tvåa med 16,4 i snitt. Först då blev det klart att Team X skulle åka på

VM i Australien och man planerade in ett par träningsdagar till.

Kameraflygaren, viktig i laget

Tobias som filmat drygt 2 000 tandemhopp blev positivt överraskad när frågan om att filma ställdes i vintras.

"Jag var på Bali när Johanna kontaktade mig och jag svarade ja utan att tveka, med förbehållet att jag hade lite ont om pengar och

edalj

Exit Team X, foto Tobias Forslund

Henrik Raimer med Sara Lundqvist och Gunlög Edgren som var head of delegation.

inte skulle kunna träna alltför mycket." Tobias hade problem i början eftersom laget föll alldeles för fort för honom, och han var tvungen att ta på sig viktbalte.

Att vara kameraman för laget har inneburit att vara behjälplig med det mesta: "Jag är chaufför, materialansvarig, butler, fixare, bärare. Ja listan kan göras lång", skrattar Tåbbe,

Forta på sidan 16 ➤

Sara Lundqvist

VM invigningen. Svenska delegationen tittar på flyguppvisning.

som gjorde en mycket stabil och bra insats på sitt VM, bara en enda bust på kameravinkel.

Echochamber, 250 hopp inför VM
Anders Brouzell som är kameraman åt Echochamber har filmat FS4-lag sedan 1993 och det har hunnit bli drygt 2 500 kamerahopp. Anders blev tillfrågad att filma när Echochamber tog beslutet för två år sedan att även satsa på utomhus-hoppning.

Inför VM hann laget med 250 träningshopp varav 60 hopp i Belgien under en träningsvecka med belgiska mäs-

► Konferensen – från sidan 15

terskapen som avslutning. I Belgien var det framförallt möjligheten att träna exitar ur Caravan som var det viktigaste.

”På VM användes fyra nästan identiska caravaner, och eftersom dörren är något mindre i ett sådant flygplan har vi satsat mycket på exitträning i sommar”, berättar Anders, som menar att den mindre dörren försvårar vid uthopp.

Som kameraman är det en hel del att tänka på eftersom de olika formationerna kommer ut ur flygplansdörren på olika sätt. Dessutom är topplagen, inklusive Echochamber, otroligt snabba att börja ta nya poäng direkt utanför dörren. ”Då gäller det ju att komma ut rätt och hinna få med alla poäng från start.”

Tre kamerabustar under VM är tre för mycket menar Anders, som alltid strävar efter att få med allt perfekt på film. Hans förberedelser inför varje hopp kan vara att titta på tidigare filmer från exitar och vissa formationer, för att mentalt förbereda sig på vad han kommer att se i luften och var han bäst ska befinna sig.

Proffsigt arrangemang

Guldkusten i Australien erbjöd ett vackert scenario, härliga stränder men framför allt en mycket välorganiserad tävling.

Förutom vädret, fanns inte mycket att klaga på. Alla grenar och alla omgångar

Heltäckande moln – vädret var något besvärligt.

genomfördes under fem dagar tack vare bra planering och logistik, trots att vädret var lite besvärligt. Alla svenska deltagarna var överens om att faciliteterna och boendet var långt bättre än man förväntat sig. Trots närheten till den berömda stranden ”Surfers paradise” var det bara Kwansta Kwattro som tog sig ett dopp

Sveriges delegation på VM 2018, bakre raden från vänster: Anders Brouzell, Susana Leal, Henrik Raimer, Tim Cifuentes Vargas, Henrik Johansson, Seth Ericson, Liina Väänänen, Tobias Forslund, Lena Erlandsson, Johanna Forslund, Katarina Sonnevi, Johan Edvall, Daniel Hagström och Daniel Eftodí. Knästående: Bodil AlMBERG, Jesper Forsman, Adrian Cederholm, Rikard Rodensjö, Ulf Liljenbäck och Mattias Nord. Främst, head of delegation, Gunlög Edgren och Sara Lundqvist.

Sara Lundqvist

som skulle vara i topp. Frankrike och England är i en klass för sig på damsidan.

Däremot var det flera lag som kandiderade om bronset och till en början hade Team X inte så höga förväntningar, men de byggdes upp efter hand. Efter de första hoppet höll Team X och USA jämna steg. Efter åtta hopp låg de lika. På nionde hoppet passerade de USA och tog ledningen med två poäng. Det innebar att tjejerna låg på tredje plats inför sista hoppet och planen var att göra det så stabilt och säkert de bara kunde.

Det var otroligt spännande även för alla hemma i Sverige som följde denna nagelbitare. Skulle Sverige ta medalj i FS4 för första gången sedan 2001? Den gången var det damlaget 4pleasure, där bland andra Lena Erlandsson ingick, som tog brons på VM i Spanien.

Johanna berättar att hon mindes känslan "Shit, nu har vi ju faktiskt chans på allvar att ta medalj."

Vädret var inte särskilt bra och vid första "callet" 6.45 såg de heltäckande molnen olycksbådande ut.

"Äntligen på plats i flygplanet fick vi besked att vi skulle gå ända upp till 4 000 meter, istället för 3 200 som är brukligt i FS4, för att vi skulle få full arbetstid innan vi kom in i moln."

Johanna fortsätter: "Det kändes sådär faktiskt, det var olustigt att inte kunna se marken när uteländningsmöjligheterna var minimala, och svinkallt på höjd."

Vågade inte tro ...

Efter sista hoppet var de inte jättenöjda och väl tillbaka på arenan där en storbilds-TV visade alla hopp och bedömningar så var det bara Tobias som valde att stå med de andra lagen och följa resultatet med spänning.

"När jag förstod att vi tagit brons började jag jubla direkt och många runt omkring gratulerade", berättar Tåbbe, som fick spana en lång stund innan han hittade sina lagkamrater.

"De stod långt bakom alla oss andra och såg mest tveksamma ut, de var nog inte säkra på att de verkligen tagit medalj", säger Tåbbe.

Johanna: "Vi vågade nog inte riktigt tro att det var sant, men när det gick upp

för oss att vi var bronsmedaljörer blev vi jättegglada allihop. VM-brons liksom!"

Målmedveten träning

I FS4 Open klassen var det Echochamber som försvarade de svenska färgerna. Laget består av förutom Anders Brouzell, lagmedlemmarna Ulf Liljenbäck, Rikard

Forts på sidan 18

VM i siffror

- Guldkusten, Queensland i Australien, 6–13 oktober 2018.
- 23:e världsmästerskapet i FS, 12:e i artistiska grenar och andra i speed skydiving.
- 26 nationer.
- Tio grenar.
- Cirka 600 deltagare.
- Fyra flygplan, nästan identiska Caravaner.

Resultat VM 2018

Fullständiga resultatlistor finns på FAI:s hemsida: www.fai.org

FS4, öppna klassen (19 lag)

Placering, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	Totalt
1. Belgium	32	21	27	24	22	62	22	20	27	22	279
2. USA	26	21	27	24	24	60	26	22	27	20	277
3. France	29	19	24	23	24	52	20	17	24	19	251
4. Qatar	24	14	24	21	22	53	21	18	20	17	234
5. Sweden	25	16	21	17	20	48	14	18	21	15	215
6. Italy	24	14	20	18	18	48	18	14	21	15	210
7. Switzerland	22	14	19	17	18	44	16	16	18	17	201
8. United Kingdom	21	14	21	19	19	37	19	17	18	16	201
9. Canada	21	13	22	18	15	43	15	15	19	15	196
10. Germany	21	14	17	17	16	45	15	14	18	15	192

FS4, damklassen (7 lag)

Placering, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	Totalt
1. France	29	20	24	22	25	56	23	18	22	18	257
2. United Kingdom	20	15	22	19	18	38	18	17	19	16	202
3. Sweden	17	10	18	16	14	36	15	13	18	12	169
4. USA	17	12	17	14	15	37	16	12	14	13	167
5. Australia	19	11	18	14	15	32	15	13	17	13	167
6. Canada	17	9	18	14	15	34	14	13	14	13	161
7. Germany	19	12	16	14	14	27	13	12	15	12	154

FS8, (7 lag)

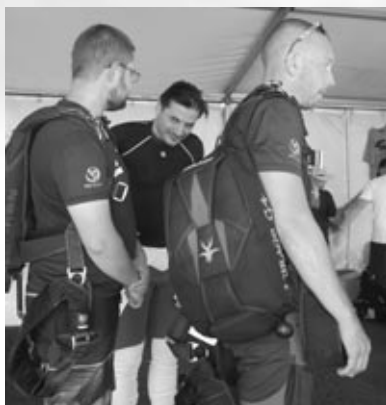
Placering, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	Totalt
1. USA	24	21	18	24	19	29	21	18	17	33	224
2. Russia	21	21	17	22	20	28	16	18	18	28	209
3. Qatar	19	16	15	18	14	21	16	14	14	23	170
4. United Kingdom	17	15	12	14	15	21	15	12	13	18	152
5. Australia	14	14	13	17	11	20	14	14	12	21	150
6. Germany	13	15	9	15	11	16	12	12	10	16	129
7. Brazil	11	10	9	12	9	12	9	10	9	16	107

VFS (8 lag)

Placering, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	Totalt
1. USA	26	26	20	27	17	19	19	23	21	19	217
2. Canada	22	17	15	23	15	15	13	20	19	17	176
3. Australia	22	20	13	20	12	16	14	17	18	20	172
4. Russia	18	14	9	20	13	7	8	16	18	18	141
5. Norway	17	13	13	15	10	11	13	15	16	13	136
6. United Kingdom	18	10	11	15	10	11	9	11	14	11	120
7. Sweden	12	11	7	14	8	10	5	6	11	11	95
8. Finland	7	5	4	5	2	2	4	5	8	7	49

Speed skydiving (31 deltagare)

Placering, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	Totalt	Snitt
1. Thomas M, Friess, GER	499,84	0	0	486,57	0	517,33	498,03	493,63	2495,40	499,08
2. Shane Turner, AUS	0	457,06	510,93	0	514,80	524,62	0	467,58	2474,99	495,00
3. Charles Hurd, GBR	481,76	484,28	497,59	499,70	490,19	487,36	481,78	460,05	2459,12	491,82
4. Henrik Raimér, SWE	489,54	507,89	479,97	0	0	0	438,17	451,15	2366,72	473,34
5. Dmitry Gmyzin, RUS	0	0	471,88	468,07	454,96	485,01	463,71	0	2343,63	468,73
6. Luc Maisin, BEL	468,17	461,83	0	450,41	465,27	460,86	0	0	2306,54	461,31
7. Kyle Lobpries, USA	469,04	465,78	456,20	0	428,77	449,05	437,35	451,48	2291,55	458,31
8. Matthew Byrne, GBR	446,19	480,96	479,65	421,88	425,78	426,62	377,82	450,29	2283,71	456,74
9. Daniel Eftodi, SWE	425,22	0	412,67	444,75	462,66	450,72	0	476,53	2259,88	451,98
12. Daniel Hagström, SWE	433,16	427,49	432,17	411,61	433,53	0	421,45	422,74	2149,09	429,82

Sara Lundqvist

Speedhopparna checkar in. Från vänster Henrik Raimér, Daniel Eftodi och Daniel Hagström.

Sara Lundqvist

Echochamber, från vänster: Johan Edvall, Anders Brouzell, Rikard Rodensjö, Ulf Liljenbäck och Mattias Nord.

Rodensjö, Johan "Smögen" Edvall och Mattias Nord, som både är coach och center inne i laget när de hoppar utomhus. Alla har tidigare erfarenheter från flera världsmästerskap. Men tillsammans var det premiär för VM.

Om femteplatsen säger Anders så här: "Det är fantastiskt imponerande att vi gör en så bra prestation. Vi har utvecklats i mycket snabb takt och endast de fyra heltidssatsande lagen hamnar före oss i resultatlistan.

Mattias som fram tills nu bara varit lagets coach berättar: "Vår säsong består av två huvuddelar, vinter i tunnel och sommar utomhus som avslutas med VM eller världscup. Varje delsäsong börjar med en teknikfas där vi för in de nya tekniker och blockvarianter som behövs för att ta nästa steg resultatmässigt, sedan kommer en speedfas där vi medvetet driver farten hårt med de nya teknikerna. I början på speedfasen kommer också vårt SM både inomhus och utomhus och andra tunneltävlingar som till exempel 'Windoor'. De tävlingarna använder vi som testplattform för den taktik vi vill använda på de viktiga

Echochamber går sitt nästa hopp.

Sara Lundqvist

► VM 2018 – från sidan 17

gaste tävlingarna som till exempel VM. Den sista delen använder vi för att öka kontrollfaktorn i den nya farten och testa kontinuerligt mot andra lottningar."

Snabba randoms gav rekord

Under tävlingsveckan blev det rejäl feststämning efter FS4-tävlingens sjätte hopp som var en så kallad "super sequence", där lottningen bara dragit fram enkla, snabba formationer, så kallade "randoms". Ett riktigt rekordhopp för båda de svenska FS4-lagen. Team X fick 36 poäng på det hoppet och därmed svenskt rekord. Det tidigare rekordet var 24 poäng. För Echochamber blev det hela 48 poäng. Det belgiska vinnarlaget Hayabusa slog till med ett imponerande världsrekord på 62 poäng.

Långa dagar för speedhopparna

Det något besvärliga vädret gav speedhopparna få hopp per dag och långa dagar på tävlingsplatsen.

Henrik Raimer, Daniel Hagström och Daniel Eftodi var på plats. Målet för Henrik var förstas att försvara sitt tidigare VM-guld eller åtminstone att hamna på medaljplats.

"Jag gjorde vad jag kunde under tävlingen, men det räckte inte riktigt fram till en medalj denna gång. Just medalj var mitt mål så det känns väl lite snöpligt att missa, men en fjärdeplats av 31 deltagare ska man inte klaga på."

Men Henrik har redan satt upp nya mål för 2019: "Nästa år ska bli spännande, grenen står inför en del troliga regeländringar under vintern som beslutas på IPC-mötet i början på nästa år. Målet för nästa säsong i nuläget är att göra allt jag kan för att försvara titeln på ISSA

World Series, sedan hoppas jag också att en världscup eller ett EM blir av så jag kan vara med och slåss om medaljerna där."

Daniel Eftodi stod för den största överraskningen som med sin niondeplats gjorde en riktigt bra internationell debut. Daniel Hagström slutade på tolfte plats.

Konkurrensen i VFS är hård

Liina Väänänen som ursprungligen kommer från Finland har filmat mycket friflygning sedan 2005. Efter flytten till Blekinge och Skånes Fallskärmsklubb för fyra år sedan blev hon, ett år senare, tillfrågad att filma laget Kwansta Kwattro som består av, Henrik Johansson, Jesper Forsman, Adrian Cederholm och Tim Cifuentes Vargas.

Första internationella tävlingen utomhus var i Tyskland på världscupen i fjol. Kwansta Kwattro har under den här säsongen varit utomlands två gånger för att träna så komprimerat som möjligt. Och tillsammans med ett par helger på hemmaplan har det blivit runt 150 träningshopp totalt.

"Det går såklart inte att jämföra med det vinnande laget från USA som gör 400–600 hopp per år", säger Liina som alltid är med på all träning.

Förväntningarna inför VM var därför realistiska och bland de åtta lag som deltog så blev deras sjundeplats inte någon överraskning, berättar Liina: "Vi hade som mål att vara lite mer i hälarerna på engelsmännen för att slåss om sjätteplatsen. Vi är nöjda men känner ändå att vi kunde presterat lite bättre."

VFS grenen som fick en ganska långsam lottning var klara med sina tio tävlingshopp redan på onsdagen trots att det hoppades mest på morgnarna och eftermiddagarna. "Eftersom VFS filmas underifrån så framförde flera av lagen önskemål om att undvika hoppning under de timmar då solen står som högst, vilket beviljades av tävlingsledningen."

VFS gysammare i tunnel

Tim Cifuentes Vargas avslutade sin utomhussatsning med VFS-laget Kwansta Kwattro under VM.

"Jag har hoppat av inför nästa år eftersom det blir utökning i familjen." Träning och tävling på landslagsnivå tar ut sin rätt och Tim berättar att om det blir någon ny satsning i framtiden så blir det i så fall en vindtunnelsatsning.

"Det är ju roligt att hoppa fallskärm, men VFS är så mycket lättare i vindtunnel och är dessutom både mindre tidskrävande och förhållandevis billigare."

Sara Lundqvist

Om lagets insats under VM säger Tim: "Resultatmässigt gjorde vi sämre ifrån oss än vad vi ville. Tre lite sämre hopp drog ner snittet rejält. Men vi är ändå ganska nöjda eftersom uppladdningen inför VM inte blev lika optimal som inför SM i somras."

Att delta på de stora mästerskapen ger ändå bra erfarenhet. Tävlingsituationen med långa väntetider och att vara laddad för att prestera under en hel vecka är ganska påfrestande.

"Man ska inte underskatta hur svårt det är att hoppa bra på tävling. Det finns inga marginaler för sämre hopp. På träning är det okej om första hoppet på morgonen blir ett 'cappuchinhopp' för att komma igång, men på tävling räknas ju alla hopp."

Fortsättning för Kwansta

"Det är otroligt givande för oss att åka på de internationella tävlingarna. Det är väldigt fin sammanhållning mellan alla tävlingsdeltagare och de bättre lagen delar mer än gärna med sig av sina kunskaper och erfarenheter," berättar Liina.

Kwansta Kwattro har inte haft lagmöte ännu för att diskutera nästa års tävlingar, men Liina försäkrar att det blir en fortsatt satsning. Och en ersättare till Tim är på gång. Liina menar att laget fortfarande har stora chanser att förbättra sig och utvecklas.

"Vi vill fortsätta satsa och se hur långt det räcker. Dessutom har vi jättebra lagkänsla och fin stämning."

Taggade inför nästa VM

"Echochamber har en '30-årsplan' förklarar Anders och skrattar. "Vi har helt klart bestämt att vi ska köra på fram till VM i Ryssland 2020 i alla fall. Vi är re-

dan och naggar lite på Qatar som är fjärde bästa laget i världen just nu och vi kommer fortsätta träna hårt för att gå om dem."

De tre bästa lagen; Belgien, USA och Frankrike blir lite svårare att slå, de har ett för stort försprång just nu.

"Vi är ett bra gäng och vi har roligt tillsammans och i år har träningen hemma i Sverige varit extra kul eftersom vi blir så positivt bemötta i de klubbar där vi tränat. "Vi får ju lite snurr på lifterna när vi bränner av en 17 hopp per dag", skrattar Anders.

Mattias berättar att till nästa VM utomhus, är målet att vara klara för ett snitt på 23 eller mer: "Det är fantastiskt att det går att ha dessa höga målsättningar eftersom det finns så mycket skicklighet och framåtmoment i laget. Det är enormt be-

lönande att se sina idéer komma till liv genom lagets arbete och framgångar samt att ha möjlighet att både påverka taktik och hoppningen på utomhusarenan. Det är minst sagt en fröjd att hoppa på en så hög nivå i en så stark lagmiljö!"

SM nästa år för Team X

Tjejerna i Team X ska planera sin nästa säsong när världscupen i Bahrain är avklarad. "Vi har inte bestämt ännu hur stor utomhussatsning vi ska göra de kommande åren, men SM 2019 hoppas i alla fall jag själv på", berättar Johanna.

Tobias fortsätter gärna som kameraman i Team X om det blir en fortsättning. "Absolut! Det har varit jättekul, men jag håller mig till det här laget. Någon annan lagsatsning är inte aktuell för min del." ■

Svenska VFS-laget, från vänster: Adrian Cederholm, Jesper Forsman, Liina Väänänen, Tim Cifuentes Vargas och Henrik Johansson.

Team X, glada bronsmedaljörer: Lena Erlandsson, Katarina Sonnevi, Tobias Forslund, Johanna Forslund och Bodil Almberg.

www.flicimages.com

Ännu ett brons och en femteplats för svensk FS4

Direkt från fallskärms-VM i Australien till World Cup Indoor Skydiving i Bahrain. Sverige representerades av fyra lag i världscupen, och damlaget Team X kom hem med bronsmedalj.

Text Linda Lundberg

Foto Seth Ericsson, Björn Gunnelöf

Herrlaget i FS4 Echochamber hade bara varit hemma tre dagar efter VM i Australien när de begav sig till Bodyflight i Bromma för att träna. Från att ha hoppat utomhus behövde de nu komma in i det höga tempot som tunnelflygning innebär. Måndagen en vecka efter hemkomsten flög de till Bahrain för att hinna köra ett övningspass på plats på tisdagen.

Att de var där i så god tid gav dem en ledig dag på onsdagen.

”Vi badade i Persiska viken, hängde vid poolen och hade lite semester. Jag

Echochamber gjorde sitt näst bästa resultat någonsin.

Björn Gunnelöf

jobbade undan lite också”, säger Ulf Liljenbäck. Förutom Ulf består Echochamber av Rikard Rodensjö, Johan Edvall och Mattias Nord, som hoppade in för Martin Bäcklin.

Lagets näst bästa resultat

På torsdagen var det inflygning och ”speed setting”. Då prövas hastigheten i tunneln eftersom den kan vara olika, beroende på konstruktion och vilken effekt det är på fläktarna.

Fredag 26 oktober var det dags. World Cup Indoor Skydiving 2018 var i gång.

”Det gick bra, vi gjorde vårt näst bästa resultat någonsin. Men under den fjärde rundan, efter 28 sekunder, gjorde vi ett misstag som kostade mycket. Det var den snabbaste rundan, och misstaget skapade ett hack i skivan. Förutom tre busts, poäng som dömdes bort på grund av felaktigt gjorda formationer, försvann även det höga tempot och vi tappade hela nio poäng mot Italien och åtta mot Ryssland”, säger Ulf Liljenbäck.

Echochamber miste därmed kampen om tredjeplatsen redan i runda fyra av tio.

”Men vi gav inte upp, även om vi var medvetna om att det skulle bli svårt att återhämta de poäng vi tappade.”

Lika roligt inne som ute

När den tredje tävlingsdagen var över stod det klart att Echochamber hade landat en femteplats, åtta poäng efter Ryssland och nio poäng efter Italien – precis de antal poäng som förlorades i runda fyra.

”Det var surt. Om vi hade lyckats på det fjärde hoppet hade det blivit en annan tävling. Samtidigt var det vårt näst bästa resultat någonsin, så vi kan ju inte vara så missnöjda”, säger Ulf Liljenbäck.

Det var tionde gången som Echochamber tävlade tillsammans i tunneln. De har även gjort fem tävlingar ihop utomhus.

”Det är stor skillnad mot att hoppa utomhus. Men båda delarna har sin charm. Det är lika roligt, på olika sätt. Det går fortare i tunneln.”

Nu ligger mer tunnelträning framför fyrmannalaget. Nästa stora tävling inomhus går av stapeln i april 2019. Då är det VM i Frankrike som hägrar.

Team X tog bronset

Det svenska damlandslaget Team X var på resande fot i 30 dagar i oktober. Katarina Sonnevi, Johanna Forslund, Lena Erlandsson och Bodil Almberg åkte direkt från fallskärms-VM i Australien, med VM-brons i bagaget, till World Cup Indoor i Bahrain, där de kammade hem ännu ett brons. Bara England och Frankrike tog fler poäng.

”Det har varit en väldigt annorlunda oktober månad i år”, skattar Bodil Almberg. ”Det var riktigt kul att vi lyckades få medalj både utomhus och inomhus. När vi åkte hemifrån i slutet av september kändes det som att vi inte hade hunnit träna tillräckligt för något av mästerskapen. Men nu vet vi ju att det var precis lagom mycket för båda! 100 hopp till

hade inte gett oss ett silver. Frankrike och England är för bra. Och om vi hade fokuserat mer på inomhus, hade vi tappat VM-bronset.”

Det har inte varit lätt för laget att planera träningen i år, när inomhus- och utomhussäsongens stora mästerskap hamnade i samma månad, eftersom det behövs en annan sorts träning för utomhushopp. Istället för att bara ösa på med fallskärms-hopp i sommar valde laget att fortsätta lägga huvuddelen av träningen inomhus, både med och utan fallskärmar på ryggen.

”Det är tyngre och går långsammare med riggar och går långsammare för många. Men det var ju just den känslan vi var tvungna att vänja oss vid också, och tunnelträning är absolut det mest effektiva sättet att nöta in nya rörelser på”, säger Bodil.

Att träna så mycket med riggar på ryggen som laget gjort har kostat i snabbhet. De flög inte lika snabbt som på EM Indoor i våras eller som i VM 2017 när de bara hade tränat för inomhus.

Nästa år är VM i vindtunnel placerat i april, medan världscupen utomhus är i oktober i Arizona.

”Jag hoppas att mästerskapen fortsättningsvis kommer saxa halvårsvis. Annars får vi onödigt svårt mot de lag som bara satsar på en av grenarna.”

Hade sin egen prägel

”Världscupen var en välplanerad tävling, och det var annorlunda att åka till ett Mellanösternland. Det var spännande att få uppleva det. Världlandet satte verkligen sin egen prägel på tävlingen”, säger Bodil Almberg.

De flesta män var klädda i vita hel-långa skjortor med vita schalar på huvudet, och de flesta kvinnorna i svart med niqab så bara ögonen syntes. Vid öppningsceremonin deltog medlemmar av kungafamiljen och dess entourage och en imam sjöng en lång bön för alla tävlingsdeltagare. Under tävlingen stod en man redo att servera lagen sött te och goda ”arabiska snittar” varje dag, och på kvällarna hölls det festival utanför tunneln med matstånd, blåsorkestrar, och kuddhäng på en gräsplan med storbildskärm.

”Det roliga var att det var mestadels ”vanliga” Bahrainer där, inte så många tävlande. Avslutningsmiddagen och prisceremonin hölls sedan på ett lyxhotell inne i stan, och efterfesten på en egen ö! Den här tävlingen sticker ut från mängden”, säger Bodil Almberg.

Under tävlingsdagarna bodde lagen på ett hotell alldeles intill, som byggdes inför världscupen.

Fick peppande mess

Bodil berättar att Team X tycker att det är roligare att tävla inomhus än utomhus. Dels för att både flygningen och tävlingen går fortare, men också för att det är mer publik på inomhustävlingarna.

”Det är kul att tävla inomhus så nära publiken, och det blir bra TV också. Tidsskillnaden mellan Bahrain och Sverige är bara två timmar, så vännerna där hemma kunde följa med hopp för hopp. Det gav otroligt mycket energi att få peppande mess under tävling!”

Team X är nöjda med sin placering, men inte med sin flygning. De känner att de bara hittade sitt flyt i några enstaka

Team X, direkt från VM till ny bronsmedalj i Bahrain.

hopp, resten kämpade de sig igenom. Men de låg på tredje plats hela tiden från start.

”Vi lyfte inte riktigt så som vi hade velat, men då har vi ju kritiska glasögon på. Det handlar ju om tävlingsnerv också, det är naturligt. Vi gjorde inga tabbar.”

De sista två hoppen valde laget säkra lösningar för att hålla avstånden och inte göra några misstag.

Ingen lågsäsong

När damlaget kom hem till Sverige igen efter en hel tävlingsmånad satte de direkt igång att träna igen.

”Det här är ingen lågsäsong för oss”, säger Bodil Almberg.

De tränar en eller två pass i veckan på Bodyflight i Bromma, för att vara redo att tävla i Belgien i december, Spanien i januari, SM i februari och VM i Frankrike i april.

”Det är just kontinuiteten i träningen som varit vår framgångsfaktor. Att ha möjlighet att vara i tunnel två gånger i veckan är fantastiskt. Vi är inne på vår fjärde säsong nu som lag och utan närheten till tunneln och den ekonomiska stöttning vi fått av våra sponsorer, SFF och Flygsportförbundet skulle årets bronsmedaljer aldrig varit möjliga.”

Dubbla tvåmännalag

Förutom Echochamber och Team X representerades Sverige av två lag i dynamisk tvåmanna. DZK, som består av Per Nissborg och Hercules Östberg, placerade sig på plats 15 av 19, och Dynaflo, med Jimmy Sjölund Larsson och Karim Ennasri tog den 16:e platsen.

Resultat världscupen inomhus Bahrain

Fullständiga resultatlistor finns på FAI:s hemsida: www.fai.org

FS4, öppna klassen (22 lag)

Placering, lag, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	Totalt
1. France, FRA	34	35	31	57	33	31	30	39	29	26	345
2. HayaBusa, BEL	35	35	27	47	33	31	31	38	28	28	333
3. Amnesia - Italy, ITA	30	28	24	46	26	27	21	30	24	24	280
4. IFS-Moscow, RUS	28	29	21	45	26	27	21	33	24	25	279
5. Echochamber, SWE	30	30	23	37	27	25	22	32	22	23	271
6. Odins, FRA	29	26	21	37	28	25	19	27	24	23	259
7. ACM Weembi, GBR	26	26	23	36	27	25	23	28	20	21	255
8. China FS4 Open, CHN	27	23	22	32	25	22	20	29	24	23	247
9. Russian Thunder, RUS	24	22	20	36	23	24	22	28	21	22	242
10. Papea 1, ESP	25	24	14	35	23	22	17	29	21	20	230

FS4, damklassen (8 lag)

Placering, lag, nation	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	Totalt
1. NFTO, GBR	27	26	20	37	25	23	22	29	22	23	254
2. France Female, FRA	26	23	20	36	24	19	19	26	17	20	230
3. Team X, SWE	24	26	18	31	22	21	16	27	20	19	224
4. China FS4, CHN	22	20	20	28	23	22	18	24	20	21	218
5. HF Chicks, CZE	25	23	15	26	23	21	17	24	21	21	216
6. Satori W, GBR	24	19	18	31	18	20	18	23	18	19	208
7. Zero-G, RUS	22	22	17	27	20	20	16	22	16	20	202
8. Zephyrus, GBR	12	12	10	16	13	12	10	17	11	13	126

Dynamisk tvåmanna (19 lag)

Placering, lag, nation	Free win	Free loss	Speed win	Speed loss	Total wins
1. Team Firefly, SIN	2	1	3	0	5
2. France 1, FRA	3	0	1	2	4
3. France 2, FRA	1	2	3	0	4
4. Hurricanes, CZE	2	1	1	2	3
5. iFLY Aspire, USA	3	0	1	2	4
6. Windoor 2WD, ESP	2	1	1	2	3
7. Atmosphere XP, USA	2	1	1	2	3
8. Team Gravity, BRN	1	2	1	2	2
15. DZK, SWE	1	2	2	1	3
16. Dynaflo, SWE	0	3	1	2	1

Lyxigt, stort, nytt och fräscht. Det är ord som beskriver fallskärmsanläggningarna i Qatar och Dubai. Lägg till sol och värme, och möjligheten att hoppa varje dag, så låter det inte så dumt alls att hoppa i Mellanöstern, eller hur?

Möt lyx

och värme i Mellanöstern

Text **Linda Lundberg**

Foto Skydive Qatar,

Qatar

Sara Hall Ericson, från Fallskärmsklubben Aros, spenderar denna säsong i Qatar. Där har hon en heltidsanställning som AFF-instruktör, tandeminstruktör och fotograf. Mest blir det AFE. Varje fredag börjar en ny kurs.

”Jag har det superbra. Allting är välorganiserat och splittrnytt”, säger hon.

Skydive Qatar startade upp för några år sedan, men det var först i våras verksamheten började rulla på riktigt och höll igång i två månader. På sommaren är det för varmt för att hoppa, så verksamheten pågår från 1 oktober till 1 maj.

Fallskärmscentret ligger mitt i öknen, cirka 45 minuter från huvudstaden

Doha. Där bland all sand finns en gräsplätt att landa på och två stora hangarer med glasväggar som vetter mot landningsfältet. Glasväggarna ska ge en känsla av att man är utomhus – förutom att det inte är 40 grader varmt, för där inne finns det luftkonditionering.

”Det är jättelyxigt. Qatar är världens rikaste land per capita. Folk har pengar och allting måste vara schysst.”

Språket är svårast

Här är det mycket folk som hoppar, varje dag. Fördelarna med Qatar enligt Sara är att folk är vänliga och respektfulla. Det är rent och ordningsamt. Något man måste tänka på är att själv vara respektfull, genom att klä sig så att man inte visar axlar och knän till exempel. Och alkohol är inte lagligt att dricka någon annanstans än på turisthotellen i Doha.

”Det svåraste är språket. De är halvbra på engelska och det finns inte alltid en tolk så det är lite knepigt.”

En annan nackdel är att det är svårt att ta sig någonstans utan körkort. Sara kan nämligen inte köra på sitt svenska körkort i Qatar, utan hon måste konvertera det först. Men det gäller inte om man är turist en kortare tid och det är billigt med taxi.

Ledigt på söndagar

December månad innebär högsäsong i Qatar. ”Det är alltid bra väder här och

hoppning varje dag, då är det som svensk sommar.”

Sara gör cirka sex-sju hopp om dagen. Fredagar och lördagar är som helgerna hemma i Sverige med många skojhoppare, medan vardagarna är lugnare. På söndagar är hon ledig. Då passar hon på att göra allt annat man kan göra i Qatar och Doha.

”Det finns oändligt med stora shoppingcenter, ett som är en kopia av Venedig med vatten och allt. Man kan köra fyrhjulingar i öknen och bada. I några delar ska det finnas ett världsarv med en övergiven gammal stad som de gräver fram ur sanden, men jag har inte varit där ännu.”

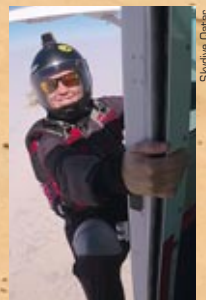
Sara känner sig väldigt trygg i Qatar: ”Qatar är ett väldigt säkert land och man behöver aldrig vara orolig. Vi läser aldrig dörrarna i vårt hus till exempel.”

Fakta Qatar

- Säsong: Från oktober till april.
- Pris per hopp: 280 kronor från 4 000 meter.
- Aktuellt: Kalottkurser hålls varje fredag och USPA-examinatorer finns för AFF och wingsuit first flight course. Svensk licens är giltig.

Manifestlokalen – välorganiserat och splittrnytt.

Sara Hall Ericson.

Dubai

Jimmy Sandberg, från Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg, har varit på hoppresa i Dubai fyra gånger. Första gången var år 2009, då Skydive Dubai gick från att vara ett ordinärt fallskärmscenter till att bli världens största. Centret byggdes ut, startbanan lades om, gräs planterades och en strandbar tillkom.

”Du hittar inte ett hoppcenter någon annanstans med den lyxen. Det är nästan sjukligt, samtidigt som det är häftigt. Det har varit spännande att följa det från att det exploderade”, säger Jimmy.

2009 var det inte många svenskar där. Jimmy och laget 3G, som han filmade, blev specialinbjudna till en tävling på hoppfältet vid Palmen.

När Jimmy kom tillbaka 2012 och deltog i VM hade fler svenskar hittat till Dubai.

Världens största VM var det förstås. ”Prinsen i Dubai ville att alla grenar skulle vara med.”

Jimmy tyckte det var extra roligt att de var så många i den svenska delegationen, vilket han tror bidrog till att flera hoppar mycket aktivt även idag.

”Vi är ju en nation att räkna med på stora sammanhang världen över idag. Alla gjorde ett supergott intryck ifrån den svenska truppen.”

Druckit te med prinsen

Det är prinsen, shejk Hamdan Bin Mohammed bin Rashid Al Maktoum, som

Skydive Qatars hoppfält, mitt i öknen, cirka 45 minuter från huvudstaden Doha.

Skydive Qatar

har sett till att fallskärmscentret rustats upp till den nivå det har.

”Jag har suttit och druckit te med prinsen en gång och fört konversation med honom, en människa med huvudet ovanför vattenytan och fötterna fast på marken. Prinsen tävlar själv”, berättar Jimmy.

Skydive Dubai har två utgångspunkter, en man kallar Palmen som ligger precis vid kusten, medan ett fält ligger ungefär en timmes bilfärd ut i öknen. Jimmy berättar att det är vid Palmen som tandemverksamheten brukar hålla till, eftersom utsikten är storslagen.

”Det finns en del att titta på. Trots att jag tävlade pausade jag upp som videofotograf och tittade ut över Palmen för att jag blev så fascinerad av utsikten. Fick mängder med fina bilder.”

Fakta Dubai
• Säsong: September (Palm DZ), oktober till maj (Desert Campus DZ).
• Pris: 295 kronor från 3 800 meter.
• Aktuellt: Den 16-20 januari 2019 arrangerar Skydive Dubai ett fem dagars boogie på anläggningen i öknen. Minst 100 hopp krävs, svensk licens är giltig. Priset på cirka 7 400 kronor inkluderar 20 hopp, och fler hopp kan köpas till.

Flyger bland husen

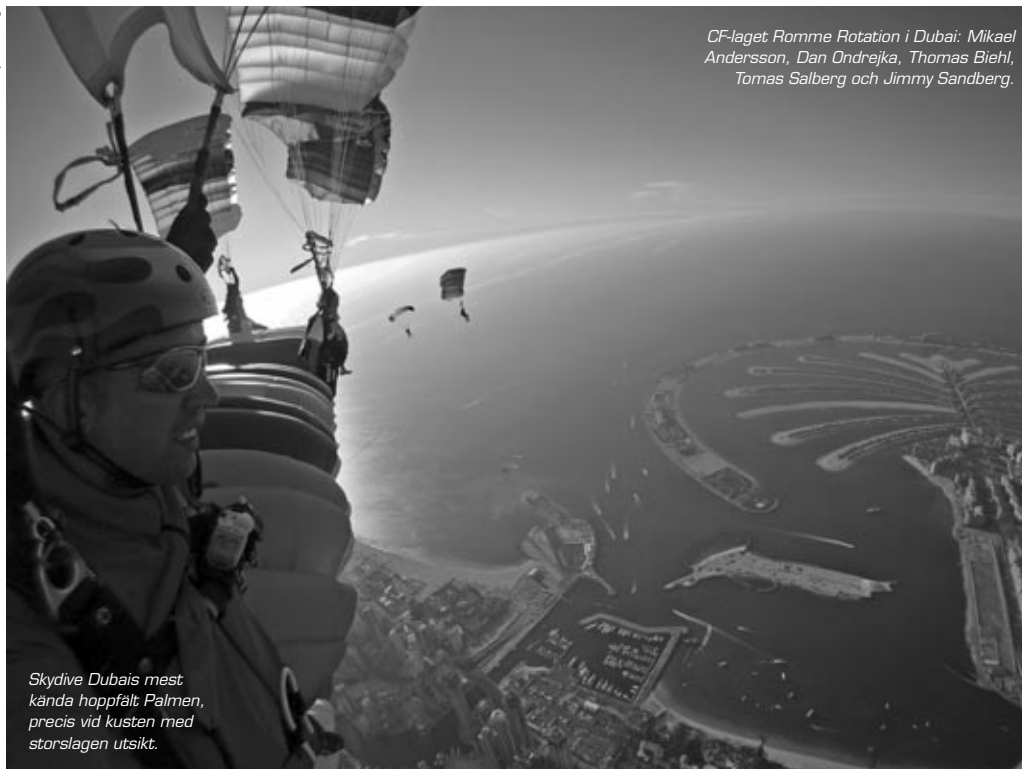
Förutom blågrönt, glittrande hav finns där också världens högsta byggnad, Burj Khalifa, som sträcker sig mot skyn, och

Fortis på sidan 24

Landningsplatsen vid Skydive Dubais hoppfält Palmen.

Jimmy Sandberg

Skysdive Dubais mest kända hoppfält: Palmen, precis vid kusten med storslagen utsikt.

CF-laget Romme Rotation i Dubai: Mikael Andersson, Dan Ondrejka, Thomas Biehl, Tomas Salberg och Jimmy Sandberg.

➤ DZ-kollen – från sidan 23

öar som representerar världens länder – för att nämna några sevärdheter.

De höga byggnaderna blev något att ta hänsyn till när Jimmy tävlade i kalottformation. För att inte gå miste om tävlingstid krävs det att man tar snabba beslut så att man inte hamnar på fel kurs uppe i luften, rätt mot skyskraporna.

”Vi är vana att dra skärmarna högt, men när husen är 300 meter höga får man tänka till lite. Jag landade på en golfbana en gång. Jag kommer inte ihåg vid vilket hål men ...”

Båda gångerna han har tävlat, 2009 och 2012, har han gjort en resa dit innan med laget för att öva. Både för att avdra-

matisera hoppningen inför när det väl gäller och för att komma underfund med luften.

”Det är lite speciell luft där, jämfört med den kalla luft vi har här. Skärmarna flyger bra i varma förhållanden, men kall luft från havet kan göra att luften betar sig lite konstigt. Det är kanske inte märkbart i frifallsgrenar, men i kalottformation då man drar högt kan man känna av det även lite på höjd.”

En turistfälla

Man kan göra mer än att hoppa fallskärm i Dubai, det kan Jimmy intyga: ”Allt du har sett i världen, det finns i

Dubai. Det vi har lärt oss är att planera vad man ska göra, för det finns så mycket. Man ska inte bara hoppa, man ska passa på att se det andra också.”

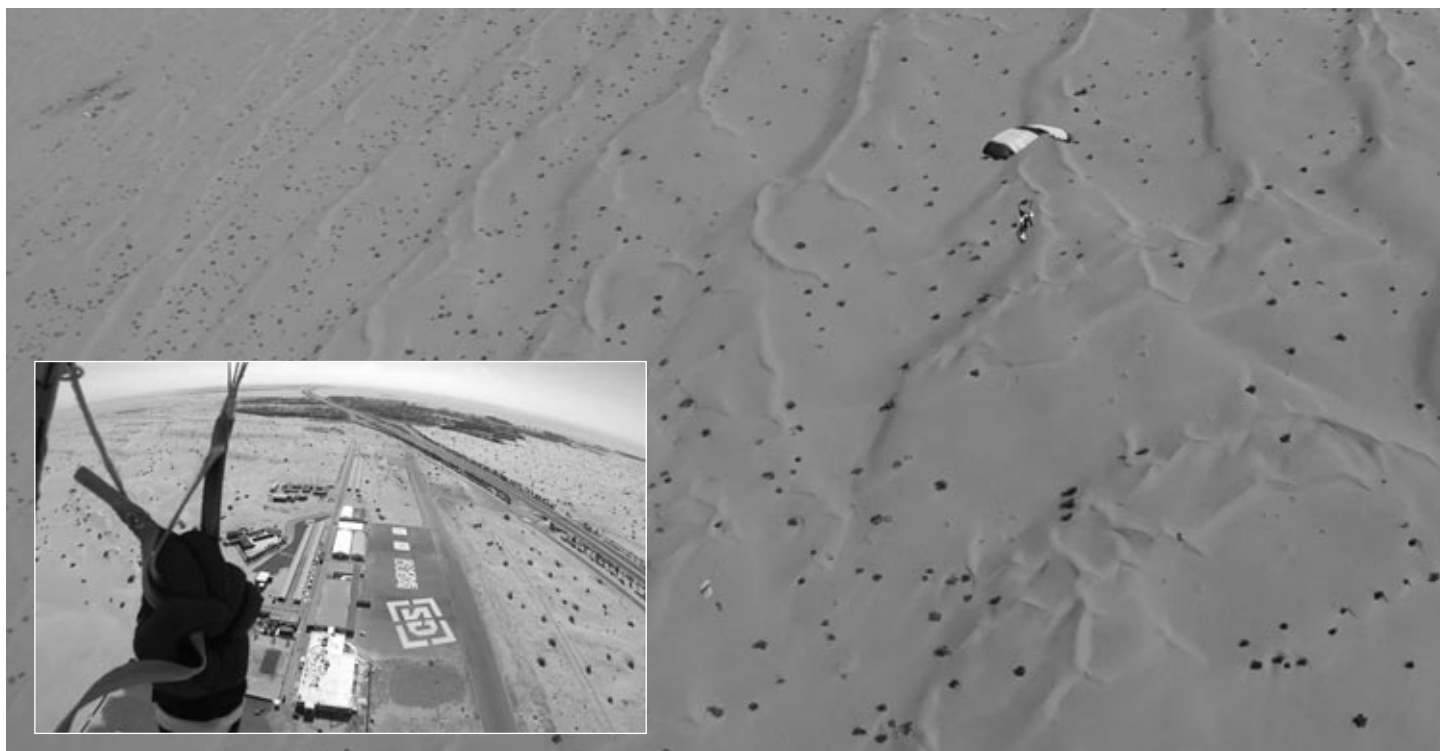
Jimmy valde till exempel att åka till Abu Dhabi, Ferrari World där världens snabbaste berg- och dalbana finns och till vattenparken Wild Wadi. Han har även besökt Mall of the Emirates, en galleria med 900 butiker. Sparsamt ändå, jämfört med Dubai Malls 1 200 butiker, som han också besökt. Där finns bland mycket annat en ishockeyrink, höghöjdsbana inomhus och världens största akvarium som man kunde dyka med hajar i. I Dubai finns dessutom iFly Dubai, vindtunneln som ska vara världens största inomhusäventyr. Där kan du flyga så högt som tio meter upp.

”Det är en turistfälla alltihop,” säger Jimmy.

Han tycker att maten generellt är bra. Taxi är billigt, men trafiken är stressig. Själva resan dit kan vara billig, men sedan gäller det att hitta ett boende för ett överkomligt pris.

Jimmy kommer att återvända till Dubai efter nyår med sin familj. ■

Skysdive Dubais andra hoppfält, en timmes bilfärd ut i öknen.

Utan klubbmedlemmarna stannas hoppssverige

I höstas skickade vi några frågor till Sveriges klubbar. En del av frågorna var hur klubbarna löser manifest och hoppledare under sina hoppdagar och om klubbarna har obligatoriska arbetsdagar för alla medlemmar. Här försöker vi sammanställa hur det ser ut med det ideella arbetet, i stora drag.

Text Penny Robertson-Pearce

Bilder Federico Busanello, Cina Seidefors och Maria Sjödin

Många klubbar känner att intresset för att engagera sig ideellt i klubben har avtagit de senaste åren. Det kan gälla allt från att ställa upp som hoppledare till att hålla snyggt och rent i klubblokaler.

För att hoppverksamheten ska kunna bedrivas så har vissa klubbar infört obligatoriska arbetsdagar för sina medlemmar. Många tycker att det fungerar bra och har inget emot att ta sin beskärda del av arbetet, medan andra menar att de får svårt att få tiden att räcka till och att den egna hoppningen blir lidande om man måste ta arbetsdagar.

Små klubbar ger fler arbetsdagar

Av förklarliga skäl krävs större ideella insatser i de klubbar där man är färre medlemmar. I de flesta mindre klubbarna är det framför allt helhoppning som bedrivs samt en eller ett par hoppveckor varje sommar. Har man ett mindre flygplan och inte så högt tempo mellan lifterna sköts vanligtvis manifestet av hoppledaren.

I Östersund får varje hoppledare ta på sig mellan fem och sexton dagar beroende på om samma person har andra andra instruktörsbehörigheter. I Söderhamn försöker man dela upp dagarna så att de som har hoppledare på certet kan hoppa halva dagen och vara hoppledare resten av dagen. På det sättet fyller man lättare upp lifterna så att hoppningen kan flyta på. I Umeå har man bestämt att alla medlemmar ska ta arbetsdagar och är man inte hoppledare eller annan instruktör kan det istället handla om att vara tandemvärd, ingå i styrelsen eller kommittéarbete.

Schema på arbetsdagar tidigt

I Linköping samlas alla med instruktörsbehörighet varje år för en I-konferens. Där fördelas årets alla dagar oavsett om man hoppar tandem, är AFF-instruktör eller står hoppledare. De flesta har fem till tio dagar per säsong och övriga medlemmar får hjälpa till i manifestet.

I Nyköping och Aros har styrelsen fastställt att alla gör fyra dagar per medlem. Man bokar själv upp sig i en kalen-

der och kan man inte ta sitt inbokade pass när den dagen närmar sig, får man hitta en ersättare själv. Oftast genom ett byte av dagar eller mot ersättning. Det kan då bli kostsamt för de medlemmar som väljer bort sina arbetsdagar.

I Skåneklubben i Everöd har man satsat på ett poängsystem för att uppmuntra medlemmarna att ta fler dagar frivilligt.

Företagsdriven hoppning

I Göteborgsklubben är det aktiebolaget Skydive Sweden som står för personal till verksamhetsdriften, manifestet och tandemvärd. Klubben ansvarar för att eleverna utbildas samt att hoppledare finns. Genom idrottsersättning, en skattepliktig ersättning för idrottslig verksamhet, avlönas alla med instruktörsgrad vilket innebär att klubben inte har några obligatoriska arbetsdagar. I gengäld hoppar medlemmarna för ett högre pris men alla är nöjda med systemet.

I Eslöv, hos Fallskärmsklubben Syd, fungerar det på liknande sätt. Bolaget Skydive Syd ansvarar för manifest, AFF-instruktörer och tandemhoppning och klubben tillsätter hoppledare. Krav för att få verka som instruktör i bolaget är att man även tar sina HL-dagar vilket brukar bli runt tre till fem dagar.

Flest medlemmar

I Stockholmsklubben, den klubb som har flest medlemmar och flest hoppdagar per år, är det klubben som driver verksamheten med hjälp av ett eget kansli som i första hand sköter alla administrativa uppgifter och tandemverksamheten. Den operativa delen i form av manifest och hoppledare löses med frivillig uppslutning från medlemmarna.

Trots att klubben har många medlemmar har det varit svårt att få tillräckligt engagemang. Inför kommande säsong är planen att utbilda fler hoppledare så att fler kan dela på dagarna.

Mycket ideellt arbete i en klubb

Förutom att driva själva hoppverksamheten är det massor med andra uppgifter som ska lösas. De flesta klubbar försöker

Federico Busanello

dra ihop medlemmarna ett par gånger per år för städhelger, bygghelger och liknande. Det brukar ofta kombineras med lite trevligheter vilket stärker gemenskapen i klubben.

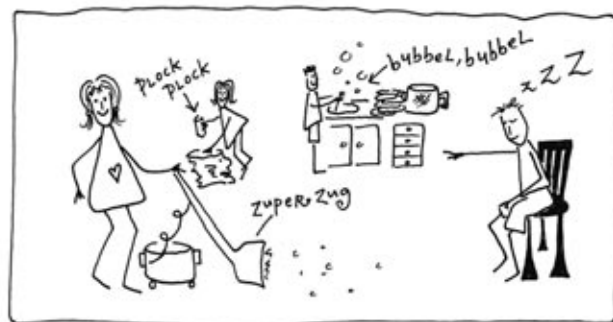
Alla klubbar har de där personerna som alltid gör lite mer och det lilla extra. Det kan vara att klippa gräsmattorna, plocka disken, städa undan eller tömma sopor. I Sundsvall – och säkert på andra ställen – behövs det förstärkning i de göromålen så att inte de som ställer upp slits ut eller tröttnar. I Gryttjom har man löst den löpande städningen genom städlista där alla uppgifter utförs av dem som hoppat under dagen. Både medlemmar och gästhoppare hjälps åt.

Vi-känsla och fin gemenskap

Det är lätt att glömma att de som sitter i klubbens styrelse, de som har olika ansvarsroller eller ingår i olika kommittéer, lägger ner många ideella timmar per år för att allt ska fungera i klubben. Ofta är det mycket som inte syns utåt och som styrelsemedlem kan man nog känna sig lite dåligt uppskattad ibland. Glöm inte att ge dem ett uppmuntrande ord när tillfälle ges. I de klubbar där alla hjälps åt med stort och smått skapas också en bra vi-känsla som ger fin gemenskap.

Oavsett vilken möjlighet man har som enskild medlem att bidra, finns det många tillfällen att ge en hjälpsam hand. Kom ihåg att ingen kan göra allt men alla kan göra något!

Ur "Barnen från Otterdalen" av Cina Seidefors och Maria Sjödin.

Dagen efter kalaset hjälps alla åt att städa. Fredrik tittar på. "Städa där, jag är trött" säger Fredrik.

STORM

ARE YOU FLYING THE RIGHT PARACHUTE?

"ALL IN ALL IT IS THE PERFECT ALL AROUND CANOPY FOR ME. IF YOU ARE NOT DEDICATED TO SWOOPING IT WILL OFFER MORE THAN YOU WILL PROBABLY USE... TOP OPENINGS, WIDE SPEED RANGE, CRW - FUN, GOOD FOR WINGSUIT..." *NEVERTOOLOW

"IT HAS A FANTASTIC CRISP OPENING, FUN TO FLY AND A PREDICTABLE POWERFUL FLARE. AS ALWAYS PD GOT IT RIGHT. THIS PARACHUTE REALLY WORKS AS ADVERTISED." *TACTICO

PERFORMANCE DESIGNS
COMPARE
PULSE • SABRE2 • STORM • SPECTRE

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/COMPARE4

*REVIEWS FROM DROPZONE.COM

#DreamOfFlight

På förbundskonferensen hölls en dragning om hoppning och diagnoser för alla ordföranden och chefsinstruktörer. Efter en höst med många frågor och funderingar på sociala medier uppskattades den förtydligande informationen. Det var högt i tak med bra frågeställningar och tillhörande diskussioner.

Text Penny Robertson-Pearce
Foto Dreamstime.com

Svenska Fallskärmsförbundets förbunds- läkare, Peter "PU" Ullström, har lång erfarenhet av flygsport både i egenskap av att vara tidigare segelflygare, aktiv motorflygare och fallskärms hoppare, men även som läkare inom flyg och dykmedicin eftersom han arbetat på Aleris Flyg- och dykmedicinskt Centrum i Stockholm sedan millenieskiftet. Uppdraget som PU gör för SFF är på ideell basis och utförs helt utan ersättning.

Transportstyrelsen, TS, har gett SFF ett delegerat ansvar gällande medicinska tjänstbarhetsbedömningar för fallskärms- hoppare. Tjänstbarhetsbedömningar är objektiva och ska med fördel utföras av flygläkare som finns runt om i landet. Än så länge har även vanliga allmänläka- re kunnat utföra undersökning med in- struktioner från SFF.

Det har varierat kraftigt i kvalitet hur dessa undersökningar genomförts. När läkaren finner avvikelser i frågeformulä- ret som den blivande hopparen fyller i el- ler på annat sätt blir tveksamt godkänd i undersökningen så sänds läkarundersök- ningsblanketten till SFF för granskning och hamnar då på Peter Ullströms bord.

I vissa fall kan en enkel bedömning avgöra om den blivande hopparen får klartecken eller ej. I mer tveksamma fall bereder PU ärendet och tar det vidare för samråd i ett så kallat "Medical Board" som består av ett antal mycket erfarna flygläkare som har Transportstyrelsens förtroende. Möjlighet finns sedan att överklaga beslut till TS.

Diagnosen ADHD

Personer med ADHD får enligt flyg- medicinska bestämmelser inte bli pilot, eller som i vårt fall, bli fallskärms hoppare. Diagnosen i sig är diskvalificerande obero- ende av om man medicinerar eller ej.

Inom normalmedicin graderas ADHD i tre klasser: låg, måttlig och hög. Inom flygmedicin är ADHD dis- kvalificerande oavsett nivå.

Det har varit mycket diskussion om en person med diagnosen ADHD borde få en enskild prövning. Det är en lång process som kan bli väldigt kostsam för individen som i så fall får stå för kostna- derna själv. Utredningen sker bland annat hos en specialiserad flygpsykolog där man får genomgå specifika tester. Någon garanti för ett godkännande finns inte, utan utredningar av detta slag leder i

princip alltid till ett avslag om diagnosen är korrekt satt. Det man ska ta i beaktan- de är att många barn kan få ADHD-diagnosen på felaktig grund och i andra fall kan ett barn med ADHD som vuxen fris- as från diagnosen.

Om man vill bli fallskärms hoppare och har fått diagnosen ADHD som barn och inte äter någon form av medicin så rekommenderas man att boka tid hos en psykiatriker för att få en ny utredning gjord. Då måste man ha varit medicinfri i minst tre månader. Om man efter ut- redningen blivit av med diagnosen kan man utföra läkarundersökning för fall- skärms hoppare, bifoga den nya ADHD- utredningen och skicka till förbundsläka- ren direkt via kansliet som förmedlar kontakten. Det är viktigt att alla hand- lingar finns med.

Övriga diagnoser eller sjukdomsfall

Om du redan är hoppare och får diagnosen när du hoppat ett tag, kontaktar man förbunds läkaren för ett möte. Förutsatt att du inte tar några mediciner alls, så kan du få ett godkännande om allt tyder på att du tidigare visat att du kan hantera hoppningen och de stressfaktorer som finns i bilden på ett bra sätt. Gällande ut- bildning till instruktör inom SFF måste chefsinstruktören tillsammans med riks- instruktören och eventuellt förbunds lä- karen bedöma lämpligheten, men tan- dempilot får man inte bli.

Det är här mycket viktigt att poängte- ra att ett mörkande av psykiatriska dia- gnoser inför påbörjande av hopp utbild- ning ses som mycket allvarligt när det kommer fram i efterhand och kommer med stor sannolikhet leda till avstäng- ning från hoppning. Inte på grund av diagnosen i sig utan framför allt på grund av den grova psykologiska olämp- lighet man uppvisat. I hälsodeklaratio- nen skriver blivande hoppare under att journalgenomgång får göras av bland andra förbunds läkaren så informationen kommer förr eller senare upp på bordet. Transportstyrelsen har genom EASA (som skriver regelverket för luftfarten i Europa) blivit mycket hårdare i bedöm- ningen av psykiatriska diagnoser efter olyckan då en Airbus A320 medvetet flögs in i Alperna.

Under dragningen på konferensen framkom förslag på att ytterligare förtyd- liga lydelsen i informationen till under-

ADHD

och hoppning

sökande läkare vad gäller olika diagnoser inom gruppen neuropsykiatriska funk- tionsnedsättningar. Detta omfattar bland annat autismspektrumtillstånd. ADHD är dock den intressantaste diagnosen då per- soner med denna diagnos ofta har en dragning till fallskärms sporten.

Blanketter och information kommer att förtydligas och revideras inför nästa år. Alla läkarundersökningar med perso- ner som har någon form av diagnos, ska granskas av SFF.

Poängteras bör också att hoppare som haft uppehåll på grund av depressioner och antidepressiv medicinering, olycks- fall i samband med hoppning eller annat som inneburit sjukhusvistelse och rehab samt hoppare som diagnosticeras med till exempel diabetes, epilepsi, axelskador med mera, ska kontakta kansliet som för- medlar kontakten med förbunds läkaren innan hoppning påbörjas igen. ■

På förbundskonferen- sen SFF:s förbunds läkare, Peter "PU" Ullström, förklarar de medicinska tjänstbarhetsbe- dömningar för fall- skärms hoppare som Transportstyrelsen delegerat till oss.

Magnus

Magnus Våge från Göteborg är fallskärmschopparen, IT-nörden och friluftsmänniskan som älskar äventyr.

Nyligen vald att bli chefsinstruktör i Sveriges näst största fallskärmsklubb, FKCG, och sedan ett par månader tillbaka sambo för första gången.

Text: Penny Robertson-Pearce
Foto: Cornelia Kjellgard

Magnus efterträder Robert Alasuutari som varit chefsinstruktör, CI, i Göteborgsklubben under sex år.

”Det är med glädje jag tar över och jag tycker att det ska bli jättekul. Robban har varit en bra föregångare och äntligen kommer jag nog få inse hur mycket jobb det är att vara CI”, säger Magnus när jag träffar honom på förbundskonferensen i mitten på november i Stockholm. Vi inleder intervjun med att prata om det stora förtroendeuppdraget som väntar.

”Under konferensen har jag fått en mycket klarare bild av vad uppdraget innebär. Vi har en uppåtgående trend hemma i klubben och jag känner mig positiv inför att fortsätta bidra till den goda trenden.”

Magnus har varit förbundskursledare i flera år och känner flera av de andra chefsinstruktörerna från kurserna på Bosön.

Datorintresset väcktes tidigt

Magnus är 34 år och kommer från Göteborg. Han föddes i London, men föräldrarna träffades när de var på utlandsuppdrag i

Angola. I London stannade de ett par år innan det bar av hemåt igen när Magnus var två år gammal. I familjen finns även fyra systrar och Magnus är näst äldst.

”Min pappa fortsatte att veckopendla till London i flera år där han jobbade på bank. Han fick en bärbar dator via sitt jobb och där någonstans väcktes mitt stora datorintresse.”

Intresset för datorer har funnits i alla år och under skoltiden var det matematik och ➤

MAGNUS VÅGE

Bor i: Göteborg.

Ålder: 34 år.

Yrke: IT-konsult.

Familj: Sambon Cornelia Kjellgard, mamma Elisabet, pappa Anders, systrarna Fanny, Beatrice, Violetta och Rebecca.

Klubb: Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

Började hoppa: 2003.

Antal hopp: 2 121.

Magnus, två år, prövar sitt första fordon.

fysik som var de roligaste skolämnena. Det var inte särskilt förvånande när Magnus valde den naturvetenskapliga inriktningen och därefter bar det av till Chalmers tekniska högskola direkt efter gymnasiet.

”Det blev studier på Chalmers i sju år innan jag bestämde mig för att avbryta studierna, med nästan en examen i teknisk fysik.”

Det fick bli IT istället. Sedan 2011 har Magnus jobbat som IT-konsult och sedan ett knappt år fått drömanställningen på ett litet företag som heter Fourmation: ”Det är fyra gamla kollegor från mitt första jobb som erbjöd mig jobb i våras. Jobbet är fantastiskt roligt, och som gräddde på moset har de gett mig

möjligheten att ta tjänstledigt på somrarna för att jag ska kunna hoppa på heltid om jag skulle vilja.”

Inhopp på fotbollsderby

Viljan att börja hoppa fallskärm kom efter att ha bevittnat ett inhopp på fotbollssarenan inför en derbymatch mellan IFK Göteborg och dåvarande allsvenskalaget Örgryte 2002.

”Pappa bjöd med mig på fotboll under studenttiden och när jag såg hopparna landa tyckte jag att det såg helt fantastiskt ut. Jag anmälde mig på kurs till året därpå direkt.”

På den tiden hette klubben Göteborgs Fallskärmsklubb och Magnus gick AFF-

utbildningen som klubben redan testat några år: ”Min kursledare var Daniel Friberg som fortsatt att vara aktiv i klubben. Jag gjorde mina tio hopp utan några större problem och sedan var man plötsligt fallskärmshoppare.”

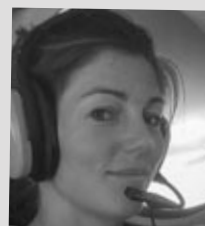
Men det blev inte så mycket hoppning de första studentåren. På tre år blev det bara runt hundra hopp och sedan blev det ett uppehåll.

”Jag hade fullt upp med föreningslivet på Chalmers, men ett par år senare övertalade en gammal hoppkompis, Sofie Alzén, mig att komma tillbaka till hoppningen.”

Med en månads marginal blev första avrostningshoppet gjort: ”Annars hade

Cornelia Kjellgard, sambo

Magnus var en av de första personerna som kom fram och hälsade på mig när jag kom till Värghårda i början av april i år för

Laura Foy

att konvertera mitt nytagna australiensiska A-cert till ett svenskt. Trots att jag var fullt upptagen med att vara bortkommen och nervös lade jag ändå märke till killen med skägget, han som verkade vara en väldigt kunnig fallskärmshoppare och som gärna delade med sig av sin kunskap. Han fick dessutom en rookie som jag att känna mig trygg och välkommen på klubben.

Vi lärde känna varandra allt bättre under vårens grillkvällar och jag insåg att Magnus förutom att vara rätt bra på att grilla också delar en del av mina intressen som friluftsliv och att ta sig upp på olika berg. Han visade sig dessutom vara fantastiskt rolig och väldigt smart med kunskaper inom en lång rad charmerande områden, till exempel rymdfärder, dataspel i alla dess former, fotografi, samt bävrars träd-fällningstaktik för att nämna några...

Jag har aldrig träffat någon med en så genuin nyfikenhet som Magnus har. Han tycker om att lära sig och veta saker, och är det något han inte vet så ser han till att ta reda på det. Han har en positiv grundsyn på livet och tänker gott om människor runt sig. Dessa egenskaper, i tillägg till hans stora fallskärmskunskande, kommer att göra honom väldigt väl lämpad i rollen som CI i FKCG från nästa år.

Eftersom jag numera har förmånen att ha Magnus som pojkvän och sambo, kan jag dessutom avslöja att han har en grav överkonsumtion av Cola Zero och snus, älskar att gå klädd i morgontofflor, har ett exceptionellt bra morgonhumör och är en otroligt varm och omtänksam person med ett stort hjärta på helt rätt ställe!

Nepal 2015 – promenad med liten get.

Daniel Friberg,
Magnus instruktör

"Jag lärde känna Magnus när han gick fallskärmskursen, för si så där, i runda slängar, ungefär en evighet sedan. Jag var hans kursledare och tar all cred för allt han kan, haha. I efterhand har han berättat att det han minns mest från kursen var kapitlet där jag berättade att man kan dö.

Han kom in på gamla Göteborgs fallskärmsklubb som en liten och välkammad parvel. Han var inte den "typiska" fallskärms hopparen, mer "mammans gosse", tänkte jag. Men han ställde "rätt" frågor trots att han var väldigt ung. Kanske för att han antagligen var den enda som faktiskt hade läst boken.

Med åren har han degenererat till en fullfjädrad skydiver. Inte bara med hoppning och festande, han är även påläst om det allra mesta. Vissa kanske skulle säga besserwisser men jag skulle hellre beskriva honom som en nörd, fast på ett bra sätt."

jag fått göra om hela utbildningen och då tror jag nog inte det blivit av."

Nytändning

Magnus drog igång med förnyad energi och fick en nytändning i hoppningen. Han hoppade på, åkte utomlands och hoppade ett flertal gånger på både Vectorfestivalen och på friflygarlägret Flajflaj i Kalifornien.

"Det är nog de här hoppresorna som är den största behållningen i hoppningen. Det är så kul att komma iväg och lära känna andra hoppare från hela världen."

Den stora hoppresan med stort H gjorde Magnus hösten 2016 med två klubbkompisar: "Jag, Peter Björkman och Johan Levin åkte till Namibia på en sorts inhoppresa. Under tio dagar flög vi runt och landade på olika platser."

Hoppandet varvades med safaritur och deltagarna bodde i både tält och hotell med varierande standard. "Om tjugo år när jag ser tillbaka på min hoppkarriär, är jag helt säker på att jag kommer minnas den här resan allra bäst."

De första åren var det maghoppning som gällde, efter uppehållet hade klubben som då flyttat till Vårgårda blivit mer en friflygarklubb. "Det fanns många duktiga friflygare i klubben och det kändes naturligt att börja friflyga själv.

Säsongsarbetar med hoppning

Magnus gick tandemutbildningen 2017 och sedan dess varvar han med att hoppa tandem eller filma. Med det nya jobbet

Antonia Gamito

kan han satsa helhjärtat på sporten under sommarsäsongen. Det blir runt 250 hopp på en säsong varav bara tio procent är skojhopp.

"Det blir inte mycket tid över på hemmaplan utan jag åker hellre iväg utomlands och skojhoppa när jag får tid, och då är det vinkelflygning som gäller numera."

Magnus gör sin tolfte säsong i år och har hunnit med det mesta, även om några oprövade aktiviteter hägrar. "Jag har aldrig provat wingsuit och det skulle jag gärna testa. Höghöjdshoppning är också något som jag ska försöka göra i framtiden. Men fick jag drömma på riktigt

skulle ett hopp på Svalbard väga tyngst. Det är så otroligt vackert där."

Inhoppssafari i Namibia 2016.

Gillar äventyr

Magnus är en riktig friluftsmänniska, men intresset för friluftsliv väcktes först i vuxen ålder. Som kontrast till att hålla på med datorer lockar det att komma ut i naturen.

"När jag är hemma kan jag gå på långa vandringar kring Göteborg. Jag klättrar gärna också, både inomhus och utomhus."

För några år sedan bestämde Magnus att han skulle göra en vandringsresa till Nepal, den så kallade "Annapurna circu-

Hög höjd i Nepal. Berget Annapurna i bakgrunden, 8091 meter över havet.

Forts på sidan 32 ➤

Melissa Nilsson

Några timmar efter jordbävningen i Nepal.

➤ Nyfiken på – från sidan 31

it”. Annapurna är en av Himalayas högsta toppar, över 8 000 meter.

”Vi startade från 800 meter, högsta punkten på vandringen är 5 500 meter.” Men det gick inte som tänkt. När vandringsgruppen var på 3 500 meters höjd utbröt den största jordbävningen i Nepal på många år – 7,8 på richterskalan.

”Vi befann oss bara sex mil från epicentrum, men tursamt nog så var vi i ett öppet landskap, istället för intill en bergsvägg när det hände.”

Det var fullständigt kaos efter jordbävningen. Vägar rasade igen, strömmen gick och mobiltelefonerna slutade fungera.

”Vi var fast där vi var. Vi kunde inte ta oss ner igen eftersom vägarna rasat sam-

man, men vi vandrade runt mellan byarna som tack och lov är självförsörjande på mat och vatten. Man märkte på guiderna att de var oroliga för sina familjer när de inte kunde nå dem på telefon. Det var en riktigt omskakande upplevelse.”

Först sex–sju dagar efter skalvet kunde de börja ta sig ner igen och guiderna fick muta en jeepförare för att de skulle kunna ta sig ner till huvudstaden Katmandu så fort som möjligt. Försäkringen täckte för hemresan och eftersom det flugits dit så mycket räddningspersonal var det inga problem att få plats på ett flyg hem igen.

Inte meningen

Magnus gav inte upp drömmen om bergsäventyr. I januari i år flög han istället till Sydamerika för att försöka bestiga Aconcagua som mäter 6 962 meter över havet, en av de så kallade ”Seven summits”.

”Det verkar inte vara meningen att jag ska lyckas med mina bergsexpeditioner. På 6 200 meters höjd var jag tvungen att vända på grund av höjdsjuka. Problemet är att man bara får tillträde till nationalparken i max tjugo dagar. Hade jag haft några dagar till att akklimatisera mig så hade det säkert gått vägen.”

Magnus gillar utmaningarna och har många drömesmål framför sig. I februari nästa år bär det av på en skidresa till Kirgizistan som ligger mellan Kina och Uzbekistan. Det är nya flickvännen Cornelia Kjellgard som lyckats locka med honom på det här skidäventyret.

Aldrig åkt off-pist

Som barn åktes det skidor med familjen på vinterloven, så det blev en del utförsåkning på vintrarna: ”Men jag är ingen riktig skidfantast och har aldrig utmanat

Martin Eriksson,
vän och klubbkamrat

Elin Månåder

Det är få som kan matcha den sakkunskapen Magnus besitter och som han gärna delar med sig av, oavsett om det är en lekman-lektion i aerodynamik, luftlagar eller varför man inte trackar i line-of-flight.

En kul sak om Magnus är hans förmåga att få sin stackars Honda bärgad från ena till andra sidan Dalälven. Efter Moheds-boogiet förra året skulle jag och några till köra hem hans bil till Göteborg medan Magnus åkte vidare på konferens. Jag tar hand om extranycckeln och tänker inte mycket mer på det. På eftermiddagen visar det sig att bilen vägrar starta, och många försök senare ringer vi bärgaren. Detta visar sig senare vara samma bärgare som tagit hand om Magnus bil när han, året innan, lagom boogei-berusad förlagt sina bilnycklar. Det visar sig att låset då byttes ut, och att extranycckeln jag fick var till det gamla låset. Så vi tog en hyrbil, och för andra året i rad bärgas Hondan till verkstad i Gävle. Som tur är tar han hoppning på större allvar än sina nycklar.

mig i att åka off-pist. Inför den här resan måste jag därför tjuvträna lite en vecka i Chamonix månaden före. Det blir spännande minst sagt.”

Andra resmål som är planerade framöver är en vandringsresa till Machu Pichu i Peru nästa sommar och så småningom en tur till berget Elbrus i Ryssland.

Magnus berättar att han träffade flickvännen Cornelia i våras när hon kom ut till klubben för att konvertera sitt fallskärmscert som hon tagit i Australien.

”Jag såg henne direkt och ett par månader senare, på midsommar, blev vi ett par. Det tog inte lång tid förrän vi flyttade ihop i Göteborg och för mig som bara levt singelliv innan håller på för fullt med att vänja mig vid att vara sambo.”

Cornelia jobbar som läkare på ambulansen och på barnsjukhuset i Göteborg och har hunnit göra runt hundra hopp i sommar. Både hon och Magnus gillar att träna och det senaste är att Cornelia ska lära Magnus crossfit. De har många gemensamma intressen.

”Får nog erkänna att Cornelia verkar vara kärleken i mitt liv”, avslutar Magnus, innan vi skiljs åt på Järva Krog för att han ska ta tåget hem till sin sambo och alla framtidsplaner. ■

Paus under bestigning av Aconcagua i Argentina.

XMAS BOOGIES ARE ON!

ALGARVE DEC 22 - JAN 5

**FS: LESLEY GALE, FS: ROB KENDALL, FS: MILKO, FS: SIAN STOKES
FF: ALLY MILNE, FF: JOHANNES BERGFORS, FF: HEDDA ANDERSON
WS & FF: ROB HERON, WS: HELDER SOUSA**

SPAIN DEC 21 - JAN 4

**FF: AMY CHMELECKI, FF: MATTY MITCHELL,
FF: KIM TORNWALL, FF: ZÉ MIGUEL ABREU "ZEMI"
FS: REGAN TETLOW, WS: SIMON WANDELER**

**TICKETS TRANSFERABLE ACROSS
Skydive Spain, Skydive Algarve and Skydive Hibaldstow**

COME FLY WITH US

SKYDIVE
ALGARVE

Alvor, Portugal
skydivealgarve.com

SKYDIVE
SPAIN

Sevilla, Spain
skydivespain.com

Testa din fallskärmskoll

Ett kul sätt att fräscha upp kunskaperna så här till jul och inför nästa säsong är att leka frågesport med varandra. Här har vi satt ihop lite klurigheter med tre svarsalternativ att välja på så att du kan testa dig själv och dina kompisar.

Fråga 1. Vem bestämmer uthoppssordningen i flygplanet?

1. Hoppledaren, som i sin tur informerar piloten och hoppmästaren ombord.
- X. Du ansvarar alltid själv för din plats i planet och om och när du vill hoppa ut.
2. Hoppmästaren bestämmer, men du ansvarar för att informera HM om vad du gör i frifall och hur högt du vill dra.

Fråga 2. Vad händer med "kill-linan" i kollapsploten när den slits?

1. Den ser mer och mer sliten ut för att till slut plötsligt gå av.
- X. Den töjs ut mer och mer, vilket innebär att piloten efter hand kollapsas allt sämre.
2. Den krymper allt mer, vilket innebär att det blir allt svårare att spänna piloten tillräckligt mycket.

Fråga 3. Vad är viktigast att känna till när man hoppar på ett nytt hoppfält?

1. Hur fältet ser ut ovanifrån, lokala regler och alternativa landningsområden.
- X. Att din licens är giltig på just det fältet.
2. Om fältet ligger på havsnivå alternativt högre eller lägre, så att du måste justera din räddningsutlösare.

Fråga 4. Får du själv byta loop i din rigg?

1. Ja.
- X. Ja, men loopen ska vara tillverkad av en kontrollant.
2. Nej, det är kontrollantjobb.

Fråga 5. Är det bara elever som måste få en visitation av sin utrustning innan hopp?

1. Nej, alla hoppare upp till B-cert behöver en visitation innan de får hoppa.
- X. Ja, men det är ofta att rekommendera att du ber om en visitation om du är nybörjare eller känner dig osäker.
2. Det beror på om du har packcertifikat eller inte. Har du det får du visitera dig själv.

Fråga 6. Hur ska jag som nybörjare välja rätt fallskärmsstorlek?

1. Den så kallade Jesperkurvan i SBF 402:17 visar exakt vilken skärmsstorlek du ska ha så länge du inte har börjat hoppa en högprenstandeskärm.
- X. Den så kallade Jesperkurvan i SBF 402:17 visar såväl en rekommenderad skärmsstorlek som en absolut minimistorlek beroende på hur många hopp du har. Den gäller dig som har färre än 1 000 hopp.
2. Den så kallade Jesperkurvan i SBF 402:17 visar vilken minsta skärmsstorlek du får ha relaterat till antal hopp. För bästa glidtal, följ de minimi-angivelserna tills du har 1 000 hopp.

Fråga 7. Hur gör du enklast om du tappat journalen till din rigg?

1. Kontakta den kontrollant som utförde besiktningen/ompackningen och frågar om denne kan tänka sig att utfärda en ny journal.
- X. Lämnar in riggen för ny besiktning och ompackning.
2. Ber valfri kontrollant utfärda ny journal med de gamla datumen.

Fråga 8. Vem får utföra underhåll av 3-ringssystemet?

1. Det måste kontrollanten göra vid besiktning- och ompackningstillfället.
- X. Det gör jag själv med jämna mellanrum.
2. Det krävs en instruktör (HM, HL eller KL) för att göra detta.

Fråga 9. Hur kan jag undvika att kollidera med andra hoppare i trafiken inför landning?

1. Håll god uppsikt och flyg förutsägbart så att andra kan utläsa vad du gör. Håll också din plats i lufttrafiken.
- X. Håll god uppsikt och gör så kallade s-svängar för att tydligt markera längs med vilken bana du tänker flyga.
2. Håll god uppsikt. Om trafiken tillåter så skruva dig gärna ner så att du kan landa ostört.

Fråga 10. Din pilotficka börjar bli lite sliten. När och hur bör du få detta åtgärdat?

1. Fråga en kontrollant, är den sliten bör den bytas omgående.
- X. Det görs av kontrollant vid den årliga besiktningen.
2. Detta är kontrollant 3-jobb, d.v.s. riggen måste "in på verkstad".

Fråga 11. Vad är bästa sättet att undvika utelandningar?

1. Informera dig om alternativa landningsplatser så att du kan avbryta finalen på höjd om ni hamnat för långt bort.
- X. Hoppa nära in på gruppen före dig så att du slipper hamna långt bort från fältet.
2. Ta reda på hur området där du hoppar ser ut, hur finalriktningen går, och hur vindförhållandena är på olika höjder.

Fråga 12. Vad brukar vara symptomen på att det är dags för linbyte, förutom att linorna ser allmänt slitna, luddiga och missfärgade ut?

1. Linorna har blivit allt mer utsträckta och öppningarna blir ofta lite "sega".
- X. Linorna krymper och blir kortare. Flären känns ofta "trött".
2. Det märks inte när man flyger kalotten men man riskerar ett linbrott när som helst.

Rätt svar på nästa sida.

Annon

ELEV eller SKYGOD?

Alla nivåer välkomna!

NYHET! OFF-PEAK PRISER

- ▶ Öppet året runt
- ▶ Världens högsta vindtunnel
- ▶ Instruktörer för **ALLA** nivåer
- ▶ 1 timme = 60 fallskärmsjobb
- ▶ Pris fr 5000 kr/h

Besök bodyflight.se för att boka och ta del av alla våra **Camps, Huckjams och Event** under året.

Kontakta oss!
bodyflight.se • 076-868 77 57 • fly@bodyflight.se

BODYFLIGHT
S T H L M

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ materiel på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/vice ordförande: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot/miljöfrågor: Sara Ekström,
e-post: sffmiljo@gmail.com
Ledamot/uppvisningsgruppen: Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com
Suppleant/kommunikation, presskontakt: Anna
Oscarson, e-post: anna.oscarson@gmail.com
Suppleant/tävling: Maria Sukhova,
e-post: maria.s97531@gmail.com

Valberedningen

Kent-Ove Ulander, (sammanställande),
e-post: kentove.ulander@gmail.com
Sebastian Berglund,
e-post: zebber111@gmail.com

Vill du veta mer om

Skatter och avtal:
Kontakta Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikation och presskontakt: Anna
Oscarson, e-post: anna.oscarson@gmail.com
Försäkringsfrågor:
Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Miljöfrågor: Sara Ekström,
e-post: sffmiljo@gmail.com
Materielkommittén: Erik Marsh,
e-post: eric@primalinstinct.se
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Luftrumsfrågor: Mårten Nordlander,
e-post: marten@sff.se
Försvarskommittén: vakant vid pressläggning.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

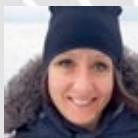
Peo Humla,
ordförande

Gunilla Sigurd,
vice ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Sara Ekström,
ledamot

Jens Grahn,
ledamot

Anna Oscarson,
suppleant

Maria Sukhova,
suppleant

Petter
Alfsson-Thoor

Penny
Robertson-Pearce

www.sff.se

På hemsidan hittar du bland annat fakta,
information, nyheter om hoppning och tidningsarkiv.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

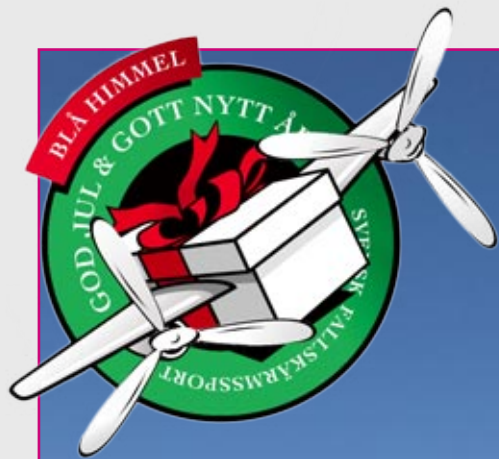
Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

1 : 2 : 2 : 2 : 3 : 1 : 4 : X : 5 : X : 6 : X : 7 : 1 : 8 : X : 9 : 1 : 10 : 1 : 11 : 2 : 12 : X

Rätt svar på frågorna, sidan 34

*Till alla elever, entusiaster
och eldsjälur i det hoppande Sverige:*

*En riktigt god jul &
ett hoppfullt nytt år*

önskar Svenska Fallskärmsförbundet och Svensk Fallskärmsports redaktion